GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0236
4	Work Number	D 0602 VOL-II
5	Page No (From... To)	1 to 81
6	Name of the Work	BHANUMATI PARINAYAMU
7	Subject	BHANUMATI

237

21

D.602.8

Vol. II

B.236

Telugu

D. No. 602
Vol. II

భానుమతీ పరిణయము

Bhānumatī Pariṇayamu

B. ~~602~~. ~~210~~

D 602. ~~R~~

D. 602 ~~1~~.

Vol. II

(50)

232

602

Vl. II

..3.. భానుమతిపరిణయం

శుభమస్తు

అవిఘ్నమస్తు

భానుమతీపరిణయంబునందలి ఆశ్వాసము

క శ్రీరంగగురుకృపారస

పారీణపవిత్రపరమభాగవతమతిలా

ఘ్రాతకబుధవినుతమహా

శ్రీరాజనిధిప్రకాశరాయమహీశా

సీ అవధరింపుము జనమేజయుండు శ్రీవైశంపాయన

మునికి నిట్లని పల్కె సావిత్రీని చంద్రు

డంతటను భానుతనయులతాంతశరుల్

నధికవిరహార్తి బారలు నంత్యపసరము న

సీ అమరుని జాండవాధము నిశాంగనవేకగమున్న వేద్ద ద

ర్పముంయుఫరోహితుండు ద్విజజాల సమంత్రవిరావవిశేషపుణ్యపా

క్యములధరించుప్రాంగణముదంచితపల్లవరమ్యవేమకుం

భముగతిసాంధ్యవిధ్యధితులభాస్కరుడొప్పు పరాత్రిసంగతిన్

గీ వలిపెవెంగ్గా విపావదలరత్నవివాహినీ

సైకతస్థలిమహాశిజపునవులక్షు

రమణాగుంటుమువిఖ్యలరసమురత్నగుంభి

3 భానుమతీపరిణయము ఆ౩

గురుతరావలపయోధరములకును

ననుగెంప్రపేరుల్విలసిల్లెగనుపల్లిక్తాసార

కమలాలసత్పంబ్బుగభవము సకును

కెంగల్పదండక్కమెత్తలువాండువనదేవ

తాశ్రేంగవేణీవితానములకు

గీ నమితజాంబూనదీసువర్ణంబ్బురుచిరము

కమలజాండకటాహంబుగలయునిండ్రి

వెల్లువలుగల్పుచందాననుల్లసిల్లు

నధికతరసౌంధర్యవేళారుశోతపములు

౬ మ తనయుల్లుండనిరుప్పుడంబునిధివేలాదంబాప్పుడాద్రాంద్రిరుచిబాళి

యునవాత్రంబునగ్రంవెబంతజిహితుండింపారుపాంథావళి

ఘనభీత్రిప్రధధాటుకాపరిలసత్త్వంతుప్రవాహాగ్నిసం

జనితజ్వాలికలశింయునంగమెరసెన్సౌంధ్యప్రఘాజాలముల్

క మహితదిగ్గజరుయాత్తమకరాంకమలయుభరా

ధరధరీవుఖమురుదధరజంబ్బాల్

తపనమండవసమద్దుండాంశుతప్రాజ్ఞ

గఘాణండనిర్గళత్తనకరజమొలు

నటదిండ్లుధరసముస్నోటపరిభ్రమగావ

3

..3.. భానుమతీపరిణయం-ఆ 3

దీప్తఖ్యాలతతిదీప్తిధరము

పద్మబంధురధాబ్ధిపతనవె గోత్పత

ధ్వదవావము ఖాంవద్భుసిత్తవిఖ్యము

తే. యాత్మసంశ్రిత|వసు|కదంబాపహారణా

తామరసబంధుబింబానుద్భాషనా (గ)

ఘనశిఖజ్వాలితామాలికాస్వరూప

మోయునంగ సాంధ్యరాగంబులై మెయినసెనంత్త

క. కమలాప్తు వెను వెంటనె నకాద్రి వలనాను

వాయుపూర్వదిక్కైవాంయుయునంగ

విపులసంధ్యారాగమున వాసరచంద్రు

నలిగించ్చిరాహుమండలమునంగ

తే. రాజు రావరే బాలాము నుమున్న

సవరించ్చివారి(నిభాసనమునంగ)

క్రుంతు మెట్టు ననుండి పంకజాప్తుడు వద్ద

వైద్దల్లుబాంగులు మునుండ్రువిష్ఠధియునంగ

తే. తలితనమ్ము తన్మైర వా(కా)ంతవిపులె

గగనజగతీతలంబ్బునసుగాంలి సుసుపు

ఛరితవనతాదశ్శి తవియుద్భ్రాంతిగమియు

35

..3.. భానుమతిపరిణయం

మధుపజీమూతతతినాక్షమంబ్బుదసరె

సీ ఆకాశవీధులఁదంభోధరంబులు

ఘనభూధరములకుఁ గంధవహులు

పుష్పవాటికలకుఁ బుష్పంధయంబులు

సలిలాశయములకెలశ్రావలిములు

హైమసౌధంబులకగరుధూపంబులు

వాంసయూనాక్షులకంజనములు

కలితరుద్రములకుఁ గస్తూరిపౌండ్రలు

నిఖిలదిక్కులకు (నీల) పటలములు

తే అగురుబహువిధములబాగరంభాత్ర విలసె

వాహినీనాధయదునాధ వనజనాధ

తనభృతానీలమన్నీలతంత్రపింఛ

తరుణరాతాపింఛరుచిగాఢతమములుతమములు

ఉ అన్యోన్యప్రేమ నిరతధవళాంశుడుయామవతి నెచ్చెలింపగా

వన్నెనటించు మన్ననలు వెంకలదత్తవయాధికాంతిచా

నెన్నిరిశేఖవాతత్రభలనింపులుగుల్కంగ దీప్తి నలుయా

నిత్యనవితప్రాంజులనిండెదవానలశేఖిలభూలగ్

శా శంకాతంకతతిశరయిష్టతెరంగానేసంఘావ్రాం విశ్వలిసె

3 భానుమతీపరిణయం

లేంకారావేములగ్ మనోహరులతోను యుబ్బాప్పగా బిల్విరా
నాంకారయోగ్యతసేవిసల్లునవ్యత త్యంతప్రమోదంబుతో
సంకేతస్థలులందుగూడ చారాంగనాజాలముల్
సీ అంధకారకగ్గరయయిమయినారుఝరంబుప్పై
వెలకుముడీసవిరాల పలతల నంగ
సంధ్యాసనటద్యాలచలద్రావతంసుప్వి
సనగవచ్చినసిద్ధగణముసంగ
రవిభానావరాతితులిద్దిదిబట్టశమదివ
ముకుళతేలితవజ్రమాగాలుసంగ
జంభారిద్వాఃస్థంభదంబో విహావిభూతి
చేదరినతారల్ ద్విబద్ధర్లుసంగ
౧౬ తే దానానుమపచ్ఛజాండబాంధుంబునిండె
మెండుద్యామనియయుండ్యానుద్రండపుండరీక
ఖండక్కాండకదండపుండరీఖండ
పాండురద్యుతిచ్ఛటాశాండచములంబున్
౧౭ చ అలకలజారహమోలప్రియులతాబ్జముఖీమణిద్వరకరముల్
వెలిగెసరోజముల్ వదనకంప్రవిలోలపాంథునస్యనోజముల్
తొలగెనుభీతిచక్రములుదూరితగుజ్జ్వలజ్జాభచక్రముల్

3/౧౫

6

3 భానుమతీపరిణయం

నలినవిలోచనాత్మకిరణంబులు దిక్తటుల గొన్నదివింద్రులిప్పుగర్

౭౮ క ఘనని శాసతిన ఘంబులనటెంపగ్రొవ్వున

దాకాల్పుబెంగల్పరేనసంగ

పొందులవిదళింపబంచబాణుడుప్రాను

తవిరాజుగర్వుగాఢతియసంగ

తివిరాసురునిగల్చిసమయశారేధరింపు

చికెలికెంప్రులబామిచేవుసంగ

బలభేదిలీలక్రైపట్టుకెంబట్టుజో

దనచకగాలిపటంబనంగ

౭౯ తే రేఖరాజ్యైబరాఢవెలరయుసంధ్యాకరుండు

పొగడదగునర్థవాలత్రైవగ్రకధరుండు

వెలువమునుకీసవెలివిరాజ్ఞసీతకరుండు

బింబవైరొయుప్పునుదంరాదినంబు జారె

౮౦ చ నలినభవాండకోటరముసంగనుబ్రుంగెనయుంతరిగ్రమం

దలమెయ్యనంతసావుముగుడక్బకటాకవమునీలకేశిగా

క్షేలుకరాళజివ్రైకలుగాస్త్రిగవ్యదొద్ధతినెత్తునప్లుప్లు

జ్యోతివమువశేఫణంబులినగబంధ్రుడుతూర్పునదోచెనెంతయున్

3 భానుమతిపరిణయం

౨౧ మ ఘనవరాంగాంగముపంక్తులౌటను సంకుచితంబై [illegible] బంధుజాలంబుజ్జి

చిరనచందంబునస్వజ్జమింపెచ్చికముల్ బిల్లోరంగా [illegible] కటుల్

దనరెంబులావెసనంగిదాలరిరవాంఛ్యో [illegible] దా [illegible] దబం

డినవంశాయనజెంద్రుదింపలరుని [illegible] రుశాంభాంరులన్

౨౨ ఉ [illegible] రముదాంతుత్రైకువలయాహితుపైకొనరాజువీరశ్రీం

గారముదాల్చెనానరుగాకాంతులరంజిలు [illegible] నై కృత్తితా

జారుడుపత్రములేవిడిచినదదాగతకే తి [illegible] భనిం

పారతపులీలపొంచుకిరణోవలినున్నతికైనమంత్రాయియున్

౨౩ సీ వలయుతసుమదావవలయుమధ్యంబున

సలుకుమ [illegible] వెంప్పకొప్పునంగ

జిగివిలంచ్చుచేమంతిమొగముననీల్గాన్న

వారినీలముంలవెయుగిసిరియునంగ

పంచబాణునితళ్ళపటుకెంప్పుదాసలోని

[illegible] కలువల్లకోరులనమింరుసంగ

భువనముల్గనవమ్మునిక్షిప్తనియంతంబున

గనుపల్లగిరిరాజకన్యంరుసంగ

౨౪ ఆ వెల్లరారాణిసంతునికలవేద్యసేంరు

సంతరించ్చినవజ్రపంజరముసంధ్య

దేజరిల్లెదుతారకారాజమునగ్గు

శ్రీ భానుమతీపరిణయము

[illegible]

[illegible]

34—20

[illegible]

27-4-1912

K.B.19

3/9x

3 భానుమతిపరిణయము

చంద్రబింబాంకితరాశిలాంఛనము దనరె

౨౫ చ. చలమునపద్మవైరియును జక్రవిరోధియునైనచెలంగగా
నలినదళాయతాక్షుడు మనంబుననుంచెనపొందెంగాన తా
వెలవెలబారెకంద్రిబ్రభవించిన భాష్పములట్టె సాయనం
జెలివిముంచుచుంబ్రబలుచెన్నుమెల్లబ్బుచుదుర్దినంబుగన్

౨౬ సీ. బాడబానలశిఖాపటలంబుచేత్రాంగి
ప్రోడమినవలశాంధిపొంగనంగ
తపనవహ్నితాళ్ళిలధారాద్రికరుగంగ
దవహుతాశనకీల...
నరయబారెడువేద్రినీరసంగ
శ్రీలాస్యతాండవభ్రమణావేగంబున
జెదరిరినభుసైలుటయుదకెవునంగ
విభ్రుద్ధేంద్రవనవాటివిహరించెపొదంతి
వెదబల్లకపురారాతితివిరియునంగ

౨౭ తే. భానుఖంతరదిత్పరిపూర్ణమయుఖ్యన
నిఖిలరూపంబులేతల్లనాని...లిలి
నిండ్రింతంద్రాపతండవెన్నెనింట్టవాడిచె
పండువెన్నెలకెంనప్పులపండువగలుబల

౨౮ వ. ఆక్షుమలింరుమ్నితరతరళవచనసరతలోచనామణిరియుతకే

9

3 భానుమతిపరిణయము

చతాంయుమానకుబాలితుచేతుంతువుపంకసంకలితతాంకీ
విహారములు ద్రాక్షలు ఫలములు లక్ష్మణాలంకృత వక్షస్థల విశే
షంబులు సకలజనానందకరత్రిరణాకందళసందోహసంపే
౨౯ వ కితశరదిందువు ఖండవిఖండనసాద్ధంతిపక్షపదండ గాత్రిశే
గండస్థల విన్యస్త కస్తూరికానికరమలకరికాపత్రబిత్తితే
మాహోర్గళ విలాసంబులు సముంబితరాంచనచలత్పుష్పం
పిళ్ళలతావితాన విభ్రాంత మానసాభ్యస్తసాధారణశివ
౩౦ వ ఘూర్ణమ కీరవ మీయ్యూర బితరదనాగ్ర పరిగసనసము
ల్లసిత పల్లవాధర వైభవంబులుం బంతుముపార నం తః
ప్రశమా గార్ణం తరంబుల మూలయు పోలు నిజాపరా
ధంబులు పోతనసఖు వెకృడనారింగ్గె దరోకదాంవులునిదిగు
౩౧ వ లునేనడుగు టుదకంబదాగ్రముగలదిమంద్రిరారామం
బులు కుంజనిష్ఠుంజుక్కోజెలిరంజితవం జరీప్రుంజం
బులగులతాకుంజంబులకు వినెదలనివిబి(నివిబి)
సాబ్జంగిప్రాదనిరుతులాతాలు వళ్ళవిమిరింజెలు వ్లే
౩౨ వ గులుతుచలువప్రాజప్పరంబులు దిరిగితిరిగినిరంతర
సంతోషదంతురస్వాంతంబునురసంతరుతురాజవన
దేవతలు గొలువగొలువ్రుండినానావిదస్తంభసంభా

3/౨౮

10

౩/౩౩

౩ భానుమతీ పరిణయం

వితంబుల సతతెంద లిరు[illegible]పందిరులపంద్రంబున సందంబులగు

౩౩ వ సుగంధశాఖాగ్రంబులం [illegible] గలసి మెలసి మెలసిన

పల్లవిత సరసస్థాల సారంగ సారికేళి పాటల పటలి శర

ప్రాకార దళితావనంబులు గడు [illegible] లాతా

కుడుంగంబుల [illegible] చెంగల్వ [illegible] కాలం [illegible]

౩౪ వ [illegible] ఘాంకంబులగు [illegible] నీలాంబర విటం

[illegible] గల [illegible] ధారావళంబుల [illegible]

[illegible] మంటపంబుల మరుంగున నలం[illegible] మెరుంగున వెలయరంగి వి

[illegible] లాపంబులా లతింపతము తము [illegible]

౩౫ వ [illegible] నలంగాని [illegible] బులతో

[illegible] పాదకల్పు [illegible] నదిప్ర

తనంబు [illegible] లలనె [illegible]

[illegible] గసుపసుపవ (గ నిగని) మెరుంగుల [illegible] సవిసవిసల

౩౬ వ [illegible] సంకు [illegible] నల్లరారు నెలరాల [illegible] లబయు

[illegible] పడి [illegible] విరాటు [illegible] నియు

[illegible] సపి [illegible] పాదు వేదు

[illegible] వనీ (వి) నిశితకనుప [illegible] బులనస

౩౭ వ [illegible] కసిరగుననరుగు

3/34

౩ భానుమతి పరిణయము

లేచినసతవవెతంగున
దంపు విభ్రుంభూచిసిగ్గున్నది గ్గునతెవంజనంగని నగజగ

పొరవిషెదప్పులుచవి
మనలంగాంగిటంబొద విషెంబదవిచి ప్రురులచప్పులుగా

తళతళని మెరయు మెరల
న్ని సిఖ్యంపు గబ్బి గుబ్బలెపఠంఢితాముర సముగల్ల నిగ్గ

౩౮ గనిగ్గు
వ లతన్ననగలంబులైన శృంగారంబులాయన్సుసుబం

దళి
గ్గారురావిరేకలచెంగావి రవికెల మెఖ్లసళింప

కంకణా ఘల్లుఘల్లన
నిబ్బితిపడికనక కంకణారావంబులు ఘుల్లు ఘల్లు ఘల్లన

ల్లనల్లన మెల్లాడు (నప్పుడు) జిలుగుంపైతానిచలువ

౩౯ దాళాధళ
వ రవికెలపొలుపృదిలుప్రధాపధళ్యంబులీవిజృం

భింపసంపాదితానుకంపాతిశయంబున సజూ

చూ సోప ఋక
మృశంపాలతాంగులు చికిలికపికికె తెవిచిత్రరిచరాపృ

డాయుకా ఋళ
ముత్యాలసాలు సంగెలు కాసుసుకమలమునివేము

౪౦ జై రా
వ ఖకమలగంధబంధురంబులైన మధురమధురసం

బులుగ్రోలిమదోన్నత వికారంబున నకారణహాసా

చుకస
స్యంబులునేయు చేతులన తుల్యకూరకటాక్షం

విత్రణాం
బులని రీక్షించితమసవిలాపంబునసును స్నసపత్ని

౪౧ సతి ఋగ
వ జనంబుల పిల్లనగంబుల నిరుపమంబగు మందంబా

ఋగ చి చె
నరుకవిధంబెకదాయునిని పులొప్పైప్పివెకృగ్గులుమృత్తే

౩ భానుమతీపరిణయం

రంబు నంబరాబ్జాలగు చంద్రముఖులసాంద్ర వైభవ
వననివయంబుటైన ఖండశోకోదండ దుండ ప్రకాం
౪౧ వ డంబు ప్రపంచ పంచశర పరంపరలంబరవేరి యలుగ గా
నెందసియాంబగవే మొక్క గుంద్రగు శంబరాంతకున శ్యా
తపరిశ్రాంతిసమయ[సమయ]జలయంత్ర కారకం
ద్రుగ గన మండలంబున సమకట్టిన ద్వవహాంశుమండ
౪౩ వ లంబని యెడు ధగద్ధగనితెలి ధూమ్రంప్రవర్తి నుండి
నిండు కొన్నపన్నిటి ధూమ్రం ప్రచయం జేరవిరా
జువు విపుల ప్రతిన తలంబులనుండి వెలుంగలవి
మ్రోవు నిండి క్రై వెలంగ్గు జల విహారంగంబుల వెం
౪౪ వ లేదెంట్లగంట్లు కంట్లు ముసువు నట్టు అంబరవి నెట్టు గా
ఘు కాకున్నంజి న్నుబోయి వరలందర లతరతరం
గరంగత్తువుల ముకుళ్లా గంబులపై పాలి జాలిం
బద్దినజక్రీవజవరాలి కరాళ వియోగానలంబుల
౪౫ వ కాకె నూలికలందె కతె తనుడిశి గొప్ప తెలి క్షలు వెం
డికొప్పరలనిండి పొంగారు వెండి వెన్నెలలు గ్రుక్కి
ళ్లు గాన సగ్గు న్నాం గాననయి క్కలు పులుంచి నంజురుక్కై
నినెవు క్కుదెరంగులనుత్త వహాంగంబులు విదిర్చికొ

డి

౩/౪౧

13

౩ భానుమతిపరిణయం

౪౬ వ నమ్ముగ దతెడు మదనకోరపత్త్రిరాజంబుస్పై పద్మంబు గలు
వత్తప్పరిహాంపనిహారశోధ్యంబు పల్లునవసంధా రసబిం
ద్బృబృందంబులచే|బలివిలంమ్ముత్తళ్ళి వెంబచ్చితుంపరల
తెలిదువ్వేరులు
నిండుపల్లవ|నివ్వటిల్లువలపారిణావాలిదంతంబులువిం
౪౭ వ త్రయుగుబుసెంతలయుంబాగడిదాంద|జగంబుతె
ల్లనియుష్ట్రదళపద్మంబున ననుకరింప్రమునుండెపద్మ
శ్శపాండంబునిండబంధులవెన్నెలనెట్టుకానిపట్టప
గ్గటుపగిదిం|గను పల్లవిలటవిలటం|గారాలిరులునప్పుడుల
౪౮ సీ మహానీయుపరిపూర్ణమానసంబునమింప్పు
రాజహంసశ్రేణిదేజరిలంగ
నరిమహాప్రబరవాహానిజజాలనెదురెక్క
జలయుఘవిహానమకరధ్వజంబులలర
ముదురుజొంక్కప్పకెంపువెలుగముంట్టజిగినెప్పు
హాలుతేజీలుశ్రేవలనటింప్ప
ఘనదంతక్రోరతాగ్రములరాజిలుచున్న
పటుగంధసారంగపుటలుచెలంగ
౪౯ తే దండుపెదలెనువెలరసి|యుంతటగరోర
నిర్భరవియోగజనమాన్యనిహానసామ్రాజ్య

14

లప్రతాపంబుదశదిశలనుదలిర్ప
దర్పకుండనురాయలుద్ధండ[illegible]గతిని
శ్లో౧౦ వ చవియనుతెనెజాబ్బిలినెకర[illegible]వలామిదివం[illegible]
సవరముగాతలిచ్చితలికాలతి[illegible]కల్లనుబు[illegible]నిబాలవ
ల్లివములగుజ్జులూవినదులాంరువలులపలనేర్చి[illegible]
[illegible]య్యవసరమందువున్నఘునేతామనిసాహానికేరవావావయ్య్
శ్లో౧౧ ప్ర విలాసునిదంబుకొతురహింవేంబినకకల్లతేజనత్తిమే
లైనప్రసూనసాంయుతములన్నియునేయయువుకల్పమెయుగనే
జానలుబంమితుందనప్రజాయులనేదగిరెకుబాకుయ్ష్ర్ణ
వూనినిజిరిచేరికదువుత్తిలికోయునియార్చేనెంతయుర్
శ్లో౧౨ జా పడిగేకవేయుచువర్ణనీలకంఠంబుల్
నీలాహిరోవరాశినీపడంబుల్
పోటుగూకెలుప్పేసిపొగరుగొయులపింఛ్ఛు
పల్లవాధరిగర్వమెల్లనదిపెం
వదనమెల్లుగజెనివుదవన్నరాశింబు
బిసవావాడువల్లరిపెంపడంబ్బె
పులుసరిరుసుంతింపుచువెలుకరితువెన్నదబారు
ఫూంబోతిపాలుప్పనెప్పనపారింబ్బె

15

౩ భానుమతీపరిణయము

౫౩ నిఖిలదిక్కులు నెఱ్ఱనైనర్దిదళిపర్
తమ్మచెంగల్వ విరిదుమారమ్ము తెరయ
చేరెవులు లుప్పారుచు నుమీర్కుమారు తంబ్బ
మేపు వేసి నిదూలించె వెరసె నప్పుడు

౫౪ మలందుమందిగ్గి పూబోదలవూటున మెల్లనె వచ్చె తెంపుగ
నలపు వివేకదీపశిఖి నార్పు పుసోరనగం డ్లకన్నమల
చులుకంగ దూరి పుష్పాదులబొత్తులు చెత్తు ఖిలచందనాకలా
నిలుచె గుతస్కరుండ్లు తరుణీమణి ధైర్యధనంబు దొంగిలెన్

౫౫ అలులకు డాగుటో కాలవాలాన్ని తిప్పెర మత్తకోకిలా
వళులకు డాగులో విపులకైరమరావల్లులు సేయు నిష్ప్రభా
వళులకు డాగులో మద్దనవర్తి తనే దనచే తగులార్తినె
న్నెలుల నడాగ బాలయుతి జెప్పది దేమింగు టుంమ్ము ధైంతయున్

౫౬ అందము లైన గొప్ప వెరుగారెడు సిబ్బెప్పగుల బ్బాజాలు పా
బిందెల నింపు సొంపులరి చెట్టు గనలాప్పలు సందడింపగా
గెందవి రాకుచాయగలకేలనయుండెత్ మువావె వింతొగవా
ధిరంద్ర గియోంచుల తిసుదతీమణి మెల్లనె వచ్చి నిల్చె వింటర్

౫౭ పగడ పుబోదె కంబముల పై పాలీనీలపు బాతి దూలముల్
జిగి వెదచల్లు కెంపులరవ చెక్కడపుప్పక బని వింతవింతలై

16

3/౫౪

భానుమతీపరిణయము

నిగనిగయంచుమించుసుంకుశువెంకవిర్మలకెంపుమ్రక్రేపాంతరంబునన్

భుగభుగదాంవిగుల్లుచిరిఫ్రప్పులపాంస్సునప్రాతెవెదనన్

౫౮ చ జనితవిమోహవేదనకుజాలకనేలకబావతంసపా

ప్సునభారలంగనంబ్రుకానిప్సప్పంలుగాన్నిమెరంగ్గవేంనిప్పై

గనుగానదజరిల్లురతికాంతుడుకెంజిగురాకుమ్రావిప్పుబ

ల్మానలవింయెబిరయంయుతెలిరూపులరూప్పనయొప్రమాప్రమున్

౫౯ ఉ ఆరతిరాజుతాపమునసల్లలనాడువెంలంత్రవేంనిప్పై

జారినకప్పుబెన్నెరులెసందరియొప్పువుపానీలాలాంతిం

గ్గారుమెరుంగుకైవైతదలిగ్రమ్మనప్రాతినపెరుంవాద్రపైబె

వారిధరంబ్బుమిన్నడిగినవ్సివెసంబయిబవెనెరాయున్

౬౦ కం ఆవేళవుహిత్తవయ్యవిర

భావాంభోజాలవాలభాగజనితనా

నావిధసురుచిరనవకాం

త్రావల్లరినల్లిబెల్లిగానల్లికొనన్

౬౧ శా ఆరాజేంద్రునిగూడిపల్లవితలీలారామకల్హారకా

సారస్వర్ణవతీలపాలికమణీసౌధాగ్రభాగంబులన్

గారాన్నవ్విహారింపగల్లినగదాకాంతామణిశ్రేణితో

నారంజిల్లుతపెంబ్బునాసుత్రైవముల్నాకోర్వేలీకేరుటల్

3/౫౫

17

3/౬౨

౩ భానుమతీపరిణయం

౬౧ ఉ. ఎన్నఁడు వచ్చునో పతి రతీంద్రుఁ గళాతిరవాస్య శైలపాలకా
ఎన్నఁడు వచ్చునో మెరసి యెనుపు బారము వేడ్క సేయఁగా
నెన్నఁడు వచ్చునో మిగుల పొంచిన మన్మథవేదనా భరం
బెన్నఁడు విచ్చునో యనుచు నింత్రి నిరంతర చింత గుందుచున్

౬౩ సీ. పసిఁడి యుయ్యెల యందు పట్టి తలాగడ
[illegible] వరించ పలుదమ కౌశం బ్బు బిలాచి
లేజివ్వ ముద్దరాలిని గూడి ముచ్చటల్
చెలరేగి యాడు రాచిల్క బిలాచి
కలికి తలంపెద కామ్ము గాం నిటు బిగయించి
మెలగెడు గండు దుమ్మెద బిలాచి
కలరవం బానరించి కలరవాంగ నెలావి
చుంబించి పారావతం బ్బు బిలాచి

౬౪ తే. సరసకేతెంచి సరసభాషలు వచించి
[illegible] గదియించి గురు కెం బ్బెద వింయాను
వరుని బాయుట యున్న భావము ననలరు
గంధవేదండగమన వెలావరిందు యుగుచు

౬౫ శా. ఈ తత్తఱ కన్య తాలి లక వంతేం కాంత వాసం బ్బినం
వేళా [illegible] ఘు నవున్నదానిల శిఖా విభ్రాంత సంతాపబిం

3/౬౩

18

౩ భానుమతీపరిణయం

తాలాలాత్మవిహింప్పనప్పటితదాప్రాశిజనుల్ పెంత్రన

చాళ్ళలారత్నముగానకలన్నినివినిర్భగ్నకేబతాత్రజ్ఞై

౬౬ ఉ. నెప్పుడినంబజాదలకలనెన్నడదిద్దుచుముద్దుజిల్కతోన్

గప్పనిపల్కనేర్పుచుశిఖావళిపాలికినాడుపెల్ప్రుచున్

గొప్పరయొంకతనేపయునగూరిమిబెంగటబాయుకుండునే

తప్పకవెల్లయెదివెలియెంచుసఖీజనముల్ గలంగ్నుచున్

౬౭ ఉ. రంతులుసేయుచెల్లదివరాజనిభాననలారత్నన॥

కాంతునినాత్మనిల్పుకానికంత్రుశరాసనహతిఖిన్నచిత్తరాత్మై

యుంతివియోగవేదనలనెవ్వడునేగతిగుందుచున్నదో

కాంతవివారదేశములుగన్లెనెరియునుచున్ రగులుంబునకాన

౬౮ సీ. ప్రదరియింప్పురవియింప్రనదలింప్రజిగిపెంప్ర

మెరయింప్రనెరపెంపుమెరలుదల్లు
నెరికెంపుమొతలమెరలు

నెలకొన్ననునెక్రొన్ననలజెన్నలరుచున్న

తెలిగొన్నసురపొన్నతెగయింపుల

సుమవాటతనెలదేంటుగమిబాటులినవేలుపు

ననసేటువలిరేటుపునతటవులుల

చెలువారుమగేవారుకవదీరుచునమేరు

గిర్లితీరునునుబిరాతనద్విరదములు

9

భానుమతిపరిణయం

౬౯ సీ శేరిక సుగాంధ్య నంత పుష్పదార తార
సారభ పతీరల తికాకు టీర వ్యార
సారకల్హార వాసార తీర ధరావి
సంద్రమగు నల్ప్రావీరము కూటాంతరముస

౭౦ చ సడలిన నీవియోరసయి జారిన ముత్తెపు పేర్లు బుక్కవ
ల్లడి నమెరుంగ్లు బాక్కిలియల్లిలింతింక్షు వెండిరెంబారు గొప్ప
వల్లుడి వసి యొప్పాడి మీ వస్నవే లేము ద్దుమొగంబు నుగుబ్బడా
కేడలి నప్రెంత కొంగుగలయుంతి నిజూలి వరంగి యుంగన లూ

౭౧ సీ నీవిబిగి యుముడి చినెరి బైప సవరించి
సరులు బక్కజైర పికురులు దువ్వి
నేడు దెల్లవారె నీవల్లభుడు వచ్చి
యింతబంత్రయేలు యుగురు బోండి

౭౨ ఉ నీవృత భూదరీతల ప్రాంతము సాహస వృత్తిదానవ
యూవిరహానలంబు ధరియుంపగదు ష్టుదెపెల్ల దాంటుతే
యూవిరిదేనె వాతగ ముతే తెవిదప్పు పుకప్పు రంపుబ
త్రీవ్రయు నేగిలల్ నానివతిబిన యూరప్రపేరాకమూ వ్యయుర్

౭౩ చ కటులత పోద్రులం గెలువజాలిన శంబరద్రైత్యశ్చైదివిం
బటువగరుకెర్కృబాడు సురమాయి గజిల్లులవింటు రాతాబం

భానుమతిపరిణయం

ప్రేంకలకంఠములమదశుకావళిపచ్చనిడాలువ్రాల్చుచుకా

లతవనవాటులలోనజలజాననరోయగతిడాంగవచ్చితి
(శ్రీ)నవురిలులయను॥

౧౪ రాజవురాళయానవుదిరానదిపింవ్యయువాయువెప్పుండి

రాజమరాళయోగమునరంజిలువేడునెచ్చెలి

రాజమరాళయెలాగమునరాజిలగొర్తినగాదయాశుతే

రాజవురాళశ్ఛకరవిరావములంగమరింప్రభూనుటల

౧౫ విరవాపరితాపభరమునబరిహరింపుమి

పూర్ణచంద్రోదయముచూడుమువ్వుచొందె

పూర్ణచంద్రోదయంబునచూడదెవెలియు

కలితరాజవృగాంకయోగమునగాని

౧౬* శశిరేఖవినవమ్మశశిరేఖగాదిది

లసితాంధకశశిఘాలనొసలుగాని

శుకవాణివినవమ్మశుకవాణిగాదిది

మదకేరసల్లాపమూంటిగాని

లతకులాంగవినవమ్మలతకులాంగనగాదిది

తరుణాలతాతనివతనువృగాని

సరసాంశివినవమ్మసరసాంశిగాదిది

భ్రమరవేణ్యాంద్రవ్యపలుకుగాని

21

* ౩౦॥ శ్రీనితననవచనరచనల

వనరుహంలోచనులుగంధవారణాగమనుల్

గనుగొనిబలుతువురిలయను

ఘనతరమదిబాంతురోవినాంసముమెరయుర్

౩ భానుమతిపరిణయం

౭౭ త ఆయెనసమజైలులాడుదురుజొత్తకాంతరాళ
విలసితార్ధేందుస్ఫురుజ్జిల్లపలుకునెకును
కప్పువిరిదొవెకుసు (ట్టునికి వెరతు) గంధ్రదుమ్మదలకు సు
చెదరిపడునట్టిశరదిందువదనజూలి

౭౮ వ ఇవ్విధంబున బహువిధాలాపంబులుపచరించినంత్రవూ (లాచరింపుచు)
తైవారావునె త్రి విరహానసంతాపంబుశాంతంబగునే యని (హలాంప)
వితర్కింపుచు

౭౯ సీ భృంగభృంగలగులిపొవలాంబువులతేవాకూలి (గళ్ల)
నడుమరానింపుచుకుందనప్పవేండ
కనకనిర్మితగంధకరికరంబులునికి (ంబునసు)
గొప్పజాబిల్లిరాతోడలొని
పచ్చరాపలకరాబరవద్దానలబడి (ల్లు) (ద్దానలంబడి)
ఘుమఘుమస్వేనములుద్భవుకుచున్న
పన్నీటుర్వివచ్చాత్పసించితిసారకసంశ్లో
గంధంపుగజ్జురాగాడ్పులాలయ (రాతజ్జు)

౮౦ తే జల్లినగుబెంగ్లులువవ్రాలుజప్పరముసు (గల్పప్రాంచప్పరముల)
(ల్లనగుచెంగల్పచప్పరమున - - - -)
దమ్మిపుప్పొడిదిన్నెమైతలిరుబానపు
వరవిదరవిత్రకేశనాబరసుమున్నం

22

తే/వ౧

శ్రీ భానుమతిపరిణయం

తనశ్యామతి నుష్ఠియహో తతిహితె ఋఖులు

లా౧ తే శ్రీవకుర కల్హార హారక్షీ హారగంధి ధ సార

సారఘనసార మధురసాసారసరస

కుసుమ కిసలయంబు సకాండవిసరముల ను

తెరవ పరితాపమొక తెంత్రాదీపణఝాంకి

లా౨ సి నిప్పు చెల్వలయు రంప్రు పట్టొప్రెలూ దివేసెక్క

గంధవారణ రాజవరని భూరు

చిగురాకు జూంప్రంబు స్నెల్లగి కై కొన్ని సైక్క

మదకోకిలారావ మంజువాణి

నన్నద్దె నియల్ల స్తోన్నలాం నగరా వెనమరింతెయక్కె

బాలపుష్పంధయు సలవేణి

వెంగల్బ పుష్పాళ్లు చెలంగి రాలిచె సెక్క

సరసగంధానిలాశ్వాసి తపి వన

లా౩ తే మంచి గాజ్జంగ్గ పొందలపై మంచ్యుదిగచె

హారుల గాని యెళ్కైయు దర బింబాధరంష్టె

తమ్మితావ్వలుగుల్మానె తెమ్మి తొంటడు

లరసి పులియించె సురరాజవాంసంరూన

లా౪ తే సరస వసుంధ్రలీల తిసంతరించె

తే/వ౧

23

శ్రీ భానుమతీపరిణయం

చెలికిసిశిరాపబారముల్ సేంరుబూని
యిపుడువిరహాధిదేవతంచ్చె చెలంగ్గ్లై
చెలువసాత్రాతినెసా మినబీణాంచిరెలమి

౮౫ మ సుమసూంకుర్కదుర్దీనామాధవకేదాంశుద్ధాంతరంగాడ్త్యలీల
క్షేమసూజ్జ్వద్విజరాజసేవితసుక్తాలాపాదికాలోలకయు
త్తమదాత్మ్యాకసదాగతిప్రచురితాత్యంతస్థిరానందవాం
సమతస్థాపకతెనమోయునిసరోజాతాననల్మైత్రిచ్యర్

౮౬ చ అలరులవింత్రైనెవ్యకుంసుమాస్త్రవుతేంయునసూర్పకెంచయుర్
వలితమునస్సలైగరుడవాహానుడిందిరనార్వనీశ్వరుం
డలరినజాలదుచేసుకొనియుంగములర్ధరియుంచ్చారక్షని
యులురకుచాలలెమార్గునేదయామతిగాశ్వరమాతుకురకా

౮౭ ఉ శతముయూత్పాంధజనబిత్రవధార్యుడు|షైననీళ్యన
రాక్ష్యతతెల్పంగనిప్పుడిదియుత్పలగంధిచరారచెత్రియుంచ
తెలకెంబిరాబితరుణంగరుణింప్పగదయ్యపద్మినీ
జాతిసతీలలామయునిసాక్షమరీచులనెంచనెలకెని

౮౮ కం అవృతాంబ్బురాశిజనకుం
డమృతాంబ్బునతోడబుట్టువుఘుగారయ్యునీ
వవ్యుతకరుండవైనగుచుము
రమురాలదపింయుంప్పజేతురావారిరా

3 భానుమతిపరిణయం

పంచప్రాణములున్నీ

వంచను మదిలోననమ్మినటు వంటునదిం

జాంబవతనేందజేయుట

వంబిదియేయట్లు నీకుమలయుసవిరాంరా

శ్రీ
శీలమినిరామునామజపమెప్పుడుజేయుమదియ్యదే నియల్

బలుకఫలాపహారముచుజంప్పుచుమంఖ్యవనే విహారముల్

సలుపుము నిష్ఠలుగ్రముని నిర్బలుగ్రైకొని యుండినేరుకృప్తా

యలితులవే నినేతురెశంకాన్పయుపాధిర చకోరబాంధవా

కాంతనీవేకహాంర్యము గవతినప్పుడు

వినటుంపనేలయో శుకవతంస

గజయానవనీవునె వగ్రీవముననుంద్రి

చెదరింపనేలయో పికవరేణ్యా

సతినీవునేకవిచారంబు వారశైల

విరసింప్పనేలయో వరమరాళి

రాకేందుముఖినీవునేకరూపముదాల్పి

విష్ఠవింపనేలయో విషమశరుడ

యునవుమధురోక్తిబాతురక్తిమవియుల్లం

పెద్దవుత్తిభయానలుబవాసు శగములు

2u

3/63

3 బాణాసురపురిపరిణయం

శంబరధరాధిపతి విశిఖశతంబులు గాఁగ

శంబరారాతి చేకొని సంస్తుతించె

గీ ఆడుగంటె ననత్త వ్యూళిదరిన వెన్నామునిసి

కైనగాంబ్రసతిగాంభ మనినరీతి

వసుధారాయి గుసుమగంధరయిలు గుబ్బాల్రిసాలు

గాహాంతెనాసరాయని కాంచుకరని ✓

చేదారాయి జిగురులుంబ్బారిపాదవముల్ల గొల్చె

మైగ్రపనెలు మనియుప్పగించుగతిని

బన్నీలమెదిబికప్రంబుద్రాసిరితేల

జీతవారమత్తబాబుజుసెయుపగిది

తే పరిమళియబల్లు తెంగల్ప్రవాసప్రమాద

బప్పబింపంగజేసిరప్పద్మముఖిని

మదిగేలంచెము నుండునమ్మదనుద్వెస్సు

సంపగముక్రంద్రుపరతుగాంకనువిధమున

కన్య వ యుల్లమురియు బ్రియసఖీపరివారంబ్బుల పొరతా

కరారనవారకలత్రాదులసోతలౌపచారంబులు సంఘ

టించప్ప నంతకంతకునగ్గంధసింధురగమన తాయుల్లతీవ్ర

కంబుపరినెనవెరసుపడిపందనసామాపానిమదనకం (ద)

పి

D. 602

3/63

కొత్త నెం. [illegible] ప్రాత నెం. [illegible] 14-3-21

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తెలుగులిపి.

పత్రములు. [illegible]

శిథిలము.

[illegible]

---

(50)

ఉ-ఆది [illegible]

N. A. Oct 41

Bhamavati parinayamu. Complete. Chapters 4 Verses by Rangarajakavi. Character Telugu. Pages 162. Lines 18. Good

12

[illegible]

ఘాం నవపతి రకు నపుస్త్రం రౌయు కృవి వాం హాం సం గ ఇవి యు దత్తైనది -

3 భానుమతిపరిణయం

౯౭ మందానిలశుకపికాదులం బ్రార్థించుచు [illegible] యునంతరంబ్బు

౯౮ మలయానిలములనెల్ల మర్దింపవేండ్రాయ

భయదనాగాస్త్ర వైభవము చేత

కమలభవనంబులనెల్ల గమలింపవేండ్రాయె

నలఘు చంద్రాస్త్ర కౌశలము చేత

నుత్పలంబులనెల్ల నుడికింపవేండ్రాయె

ప్రకట సూర్యాస్త్ర గౌరవము చేత

మదహంసములనెల్ల విదళింపవేండ్రాయె

ఘన వారుణాస్త్రాలాపము చేత

తే హరునకు బుద్ధి [illegible] దహించెనకట

నిటల చక్షు [illegible] రతి విలాప

లోపరిస్ఫుట శిఖిశిఖా [illegible] పగతుల

బంచబాణుని గర్వము [illegible] నాడు

౯౯ వం చెలివలన ఫలము బొందిన

చిలుకలు [illegible]

పలుగాకులు [illegible] చిన్నకో

కిలుపంజెర [illegible] పరంజిల్లె

౧౦౦ క గంధవాహములనెల్ల గబళింప గాలేని

3/౧౦౧ 3. భానుమతిపరిణయం

శ్వాహానాలుకచేంప్పదగదె

(భ) మరపంజుల వెంట్రి బరిపారింపకయున్న

మధ్యలసంప్రెగెరేకులువుదేంపదగదె

కలువలెన్నటికిశోఖిలపుండజేయుని

భానునిగెరసానబట్టదగదె

శేతతరోచినిమ్రింగజేవివర్జాలేకే

చేరురావరువ్వనాజ్ఞయుదగదె

౧౦౧/తె యువిదయెలీలచలిగాడ్పుకొర్రైగలదే

వెలందిరోతేలతెంట్లపువరవకుంభ్రు

సఖియురేగలినుత్పలాళికసహించ్ను

దరుణిరేయిచందమునచంద్రదృష్టాలుకలరూ

౧౦౨/తె ఆనుచువికచత్రుసూనవాణంకురములు

విరహాభరమునబొరలుసెవ్వెలందిపైని

చిత్తజిల్లుగవర్షించుచ్చెచిత్తభవుని

మీదగోపింపబోయెనాసెలప్రైవపుపైకో
వేగిరంపు

౧౦౩/ఆ ఆక్కటపంచవాణాళ్మువినంగవయుదూషినవాడు ఇంతైనా

కెక్కడిత్నైన వీరవరుడింత్రులపైదనబిక్కిరూపున్న

(గ) క్కునసేదువిల్లుమీరెఖండములైచనదగాశరంబులీరం

3/౧౦౧

3 వాగ్నిలమతిపరిణాయం

బక్కనవిచ్చిపోఁవగగ్రహారపాతాత్మకమైనమూలాధర

౧౦౪ గిరిదుర్గములనుండి పరులదృష్టికి గోచర

ములు మ్యాగానివిచిత్ర రక్షములు గాంచుచు

* + +

వనదుర్గములనుండి వసుధాగ్రాంధులసాంక్ష

క్రయయుండ జనులతురంగములు గాంచుచు
కుజనుతురంగసంఘములు

జలదుర్గములనుండి శతసహస్రములుల
ముఖంబు

లవిలించుచు బాణజాలములు గాంచుచు

స్థలదుర్గములనుండి నిలువెల్లగన్నులై

తనరారు విండ్లమిత్రములు గాంచుచు

౧౦౫ నబలలేచెంగవచ్చితో యుకటల్లులుల్లు

నిటలనేత్రునిగల్పి తిక్ష్యంబిరిబొరితి

పర్వతలుస్వర్గలదేవాదివిభుని
పర్వైదరులాసజల్లిదేవ

పంప్పుస్తైకాంనిపరతెంచిపంచబాణ

౧౦౬ విగ్రహములేనినీకుసు

విగ్రహముజనించెనిదియెవిరహాగ్నిమహో
పరితాపదుర్దశకం
దగ్రహాతాపములగలకం

ఋత్వికులపాపఫలముఫలవిలువాండా

౧౦౭ నిశితాంబకంబులునేత్రైదుగలవించుచు

* వనదుర్గములనుండిపరులదృష్టిగోచర
ములుగానివిచిత్రరక్షములగాంచు

28

౩ భానుమతిపరిణయం

అబలమీరాదతనింతయులుగదగునె

పదునారువేలుకలుఁవలుతెలావృగలదంచుబ్లి

చేతమ్మగాత్రిగోపింపదగునె

నట్టమధ్యబరమునందవ్రతరుగలదంచుబ్లి

చంచలాకారగర్వింపదగునె

కలనజెగురుపొముగలతెజిగలదంచుబ్లి

చేరువ్వనదలింపచెనగదగునె

౧౦౮ తె అలంబకాలుఁబలువయూడువలుయ్యాంవ్వపాలు

వదిదిరుగుతెరుతెల్లబాలెసుడు పాయుంబు

గానివలతిపక్కలెవ్వగాఅందపరశు

గలుపనేయుతిసూడితిలేరవావరి

౧౦౯ తా అనిబహువిధములవుకరాం

క్కానిరసింప్వబుపధూటికొలపమిగుపర్ణ

ఘునభేకరకరములేచె

ఘునవేశిక్షదువలుతులానకరుగనునానుచున్

౧౧౦ చ అలరుగలారికానిశిసలరయముగానటుసేవృగుణాతి

కలువలరాజరాజనినగర్వముచెమదిలోనసుండితన్

జలువ్వగుమిత్రభేదములుచేసిపగల్గలంచులక్షతారులం

గెలుప్పకరాశ్రరాళగిశిఖలలబాలలనేంబనేటుతిన్నే

29

౩ భానుమతిపరిణయం

౧౧౨ సీ. మోదిత/దలము పాలిలంబులతోడ జిరిల్లుచు

కుండలావృత్తి/ద్విసేఫ దృక్కుండవసుతు

విష్ణుపులు తెలంగాడనావిర్భావమై యుండుచుఖ

బహుపాదవిస్ఫూర్తి గాడుకానుతు

కడలె సేనలశంబ్బులకడిమి వ్రైె/జెరిరుతు

యీ బాల్యకాలబుల్లవుండు కానుతు

రాజిత వీత్రగ్రాశ్రివ శోంబితుఁడె పోటు

తరుణామరుద్గ్రాస తనువ్యగనుతు

౧౧౩ తే. నీవ్రపెను బాంపరెండవె నిలిబితరలరు

గుప్తారభావంబ్బునే కలసాధారణంబ్బు

భంగురదవిషధారి తల త్రిండ్రు పరపజ్జాల

కతడు నీలిలనీల కంతావతంస

౧౧౪ వ. ఆసముబుధారిత్రైరము నిజాత్మదిరంబుగ నిర్మించెనుం

రత్నపుచవికె

పైసంగు నిశాచర|తారస్వల్పాదేన|వాలాపాలరావుదంష్ట్రరా

రారసదహిం స

గ్రసనములోకబాంధవ్యదుగానెచెక్షవల్లువాహౌసవృత్తిని

వసుధన వెలాయ్న వెలాషులుతవపిన్నాకితాడనము బ్బకుండ్నునే

౧౧౫ సీ. అదినంబ్బోరాని నావిర్భవించ్నుటు

తమిజగ్రౌములకెల్లదాపవిలడుటు

అతి

స్తైలబకోరములకింప్పగురుబలలెఫ్రానుతు

3/౧౧౧

30

D. 602b.
B. 240

౩ భానుమతి పరిణయం

నిశియందు రాగంబు విశేషము గుటు

కాముకు మారంగబంధు కామరసావిల నిగన్న

మరుదాప్తి వృద్ధిబల్లారుల గనుటు

అయుత్తరలు బసనష్టాల చిత్తము నానివియోటు

కరమొప్పమొద్ధ సంగతిని గనుటు

౧౫ అయునలుడ వేయి తాదు వయ్యాని వరయు మరియు

నతడెయుతలంతి బ్బావి భావాన్వితుంత్రి

తారసింప్రంగ్గనే తెంబ్బువారి గాని

లేనిపుగ్గ్నెం చదిబ్లుప్రెౌ లెంరుతిరగా

౧౬ కదినవనీత సాన్యము సమంచిత పాశ్వము జంభమర్దన

త్రద్ధరనిఖంబ్బ గానిద్విజరాజు నవంబ్బ బుద్ధుల సుశ్లెంప్పగా

౧ మొదలేసు నం విన్నయుండి తిమిపుంగ్ధ వధూమణి సేంచు మొనయో

వాదయము చత్రి కొటు పతివ్రత్నిశి తాంతముగా సుదళ్ళకరా

౧౭ అని వనజారింబలుకంబు

మనసిజు నకంబు వనవిజంయు వంచి తరధరంగ్నె

౧ గాన కానిన గంధవాహం

జనసిన సతికోపము దవనిల్లని పలిక

౧౮ కలుకలరెనికన్నగుగ గాంబ్రిదవాదు శ్రీశంలు మొలయెా

31

వలయము విశధరేంద్ర పవమాన వియోగ నితంబ్బినీ జనా
వల్లుల జయింపమందగతి వచ్చెను గాదని పెంతగింబ్బాత
చలములు విహారిభూరి రభస సంభ్రమ స్ఫురంగ తరంగ వాలాముర్
౧౧౭ ఉ పడగల చెతగ్రీక్షిరిసి భాసిలు నయ్యహిరాజు సన్నపై
నడుమ ప్రతాప పావకరేణంబులు రావెడు తన్నుఖంబ్బునం
బడివడితెరగల్గినను పారుష విలంతియు రాశయు కుక్షతో
వడిగల వాడనంబు భరవాణుల నెత్తురెయుట్టు పూరుతా
౧౨౦ సీ ఘనలక్ష్మి తెంప్పు గాంగమెలంగు చున్నవా
నిస్త్రింగులను గావనెంచినావా
భోగికై విశ్రవింద్యుడుదె జరివినావా
మహాతర జోవృత్తి మానినావా
పరివ్రాత్తమదుడవై భాసిల్లు చున్నవా
విషభవసంఘంబు విడిచినావా
వరసుదర్శనుడవై వలనొప్పు చున్నావె
చంచలాత్మల విసర్జించినావె
౧౨౧ తే ఖోవనిమ్మని విరహిణీ భూరితాప
దారుగాదవానలంబైన ద్రావినావా
అరుల మరుత్తుల సార్వభౌమాం పాంబురుంబ్బు

౩. భానుమతిపరిణయం

మందమారుత (క్షేలయు) యేలనీ కందమగును

గంధము పిశధరపతి దిశల్గ్రైనం బట్టి

మలయు గద్ద వే(యఱ్ఱ) మగుల వప్ర మలయాపవన

రెయిరుం గుదు వె గంధ ఫసిస త్పమిట్టుదాని

గెలిచెనలరారు బిగి బిగి గేరవానే

ఆనితే లితా సాధ జాలాంతరాళ సంచర ... దారంధ్ర

తారాడంబరంబు నంబరవశ తత్వం బ్బ్రబొందిన నన్నెరు

వంది(రయా) మందగవన వలసెలా వాంఛరాజునకు

విన్నవిన్న వలెయెఘ నిమదనవెలాహిని బాహునన

కెలది ద్భులే తారంతలి బంతయు నెరింగించి(మరింయు) నిట్లు

నెరయు

చెంనలరంగని నింత్రింపని

పన్నగపతి తెన్నరాని బహు విరస్తవము

ల్ప న్నంబగు పొంది మాబ

వెన్నెల కెల్ల వృష్టయు సంగ వెలది చెలంగె

ఆతను నద్ధము సముంబన గజ్జెల్లదు గాని

యిందు బింబము సాప్పుమెన్నదగును

పొంకబోదియు యీరాకు పొల్ప జెల్లదు గాని

33

౩/౧౨౨ ౩ భానుమతిపరిణయం

లలితశంఖము జోడు దేలు పదగును

చికిలిసంపెగ సాటిసేయజెల్లదు గాని

నువ్వు ఖువ్వు తరంబ్బు నుడు పదగును

గానము దీపెల ప్రతిగూర్పజెల్లదు గాని

తమ్మి తూండ్ల పాటు దడువ దగును

౧౧౭ నాగవిలసిల్లిన ప్పుడానవీనము ఖితి

కలితసురుచిర వయు ఖి బింబ తండసీ మ
రుచి ముఖ బింబంబు

చైత్యనాసా ప్రుటంబునేబావయువ్వలును

బహుళ విరవర్తి సంతాపపొందిపుమున

౧౨౮ నిండారు మోవారసము న

ఖండెందు కవిశలగాత్రకనకంబరేయుర్

వెండియుయియుయున్నదిప్పుడు

వెండియుసే వెతానెవరవివేకనిధానా

౧౨౯ శ్రీనిన వినిమందవాసము ఖాబ్జములర

శారి శ్రీపచె శుద్ధి నయ్యావాంఛలు పెట్టించ్చి

ననుచు చూనూడ్చుపలికెయు య్యువులకదకు

మదన మోహిని మన్నించ్చి వగుడ నెనబె

౧౩౦ వేడుకజనియూసఖియ

౩/౩౨

గౌనవు

3l

3/౧౩౧ 3 భానుమతి పరిణయం

వ్రేడియు పరితాపవులు దిక్షించి త్రా వులరనేలా

వ్రీడావలి నీకోరికె

చిత్తేరును జింత వలువద్దింక ననుమంతక (చింకనునంతక) (లభున్నేదను)

౧౩౧ సీ (గ) హారాజు రథము వుంగలజయాంకంబుగా

ధా తాకాల్బు వజాంఫ్రు వినేయునఁగ (తవిజై) (రవనా)

(లికిచే) తలుతచింతటు (ప్రాంతు) వలను కులగ బలింప్పంగా నైతుబ్బె

నైరావతంబు వేహస్వా(గ) మునఁగ

రుములు జల్లు మేనసూరు నిశిరంబు నబాల్లై

(నంతిన) నీ ప్రైన వలుతెళ్ళా కేరటము నంగ

చం(త్ర)హారతములపై శంబరాంతుల్ల రయు (తతులై)

నవమైన పుష్ప బాణాంబనంగ

౧౩౨ తే తమ్మి పూదేనె తేంటు మొత్తములె జూక్క

నిగనిగని గొప్పతోగలవన్నింటలు స్త్రక్క (నైసగ)

మింటు వెన్నెలతో వెత్రా త్తిరుంగు వెక్క

వెలిగెనుదయాద్రి విరాదశ్చ వేగు జుక్క (వేజున)

౧౩౩ మ జలజారాతి వెలింగ్ల బష్పిము దిశాశ్వేలూ పతంతంబ్బునన్ (వెంల) (ప)

దళ వెళ్ళగర్జితే దొప్పుయూడ తతిప్రాతః కాలగంధానిలం

బులు వీతెన్నెగులాయములవెడలియుంబ్లో వాహామార్గణంబునం (వై)

3/౧౩౧

- త తుకా! హా ఫ్లుతేయ్యి

3
౧౩౪ 3 జ్ఞానముద్రికాపరిణయం

జైలంగౌబట్టలువాడబారదాడంగాజైకిగట్టలుగట్టలుగ్

౧౩౫ పాదపుగుల్ఫవిసుద్రిపాదపుగానిగిడిన

లలితసంజీవనీలతలౌనంగ

జ్ఞానస్థరపద్మినీపరిణయోత్సవవేళ

నటింపుచురుజుబాణావలులనంగ

* పండేహాద్వైతయసందేహాదేహాముల్

దూరిపోరెడువాండితరాంప్రలనగ

బలష్టెదికెలువ్యలోపలపెత్రదరులైతు

తళుకుబంగారుబొత్రవములనంగ

౧౩౬ దేవతారాజుభద్రదంత్రావళింబు

తుండమునతేలజేల్లుపెందూళిరిశి

లనంగదనరారిర్ర్వముముతానరుగాదిరగు
దనరెద్రహామలతావ - - - -

బాలపానువులాకాశభాగమునను

౧౩౭ శంతదాలంగిచంద్రుడనుజాబిలసొద్దుముప్రైబిపూర్వాది

ప్రంతజగంధివారుగిరిపైనివసంత్రముచూపనైతృన

కుంతుముగంధసార్థసగుంభితచర్యవిశేషపప్రినా

బంవజబాంధవ్యందలరుబ్రాహ్మిశకూళిశిఖాతతెంబునను

౧౩౮ బ్రనివనిజనవేంజయుడ

౩౦

ప్రత్యంతరములు

* మందేహాద్వైతయసందేహాముల్దూరి

పారదివెంబిమూపాపనంగ

36

3

3/౧౩౮

శ్రీ భానుమతిపరిణయం

ఒప్పునఘునివేత్ర్యంఖ్యవార్యమలరగనలవిలా

ధనుభానుజవిధమెవు

ఒప్పుసుకరుణాశ్రీనిధితెలుపవినాకనుర్

౧౩౮ మ జనితఖ్యాతవిలాసనిర్జితసుధాచంద్రార్కచంద్రార్కలో

జనతారుణ్యయుతస్వరజ్జయురమాసంధానసంధానయా

జనవిఖ్యాపితధర్మసద్గుణముగీసంతానసంతానధా

మనిధిప్రోద్భవదానసైభవకళావమాధుర్యవమాధుర్యధీ

౧౩౯ తే శ్రీభారతరఘువీరక

భాభాగవతాదిసంతతశ్రవణమనీ

షాంబరణారత్నసాంద్రవి

భాభాసితచత్రవాళపరివృద్ధసుధా

౧౪౦ వనమయూరం ధీరశరధీశగుణాధీరసవిశేషా

ధారశతధారసముదారంరుశదంభా

భీరవరుణారసగభీరబలపాలా

బారమణావంద్రపరభూపజయసాంద్రా

౧౪౧ గద్య శ్రీరామచంద్రసాంద్రకృపాకటాక్షపరిపాలితలబ్ధకవితామాధురీధు

రీణశ్రీవత్ససగోత్రపవిత్రరంగస్వామి [illegible] ప్రణీతమైన [illegible]

[illegible] శ్రీ తంజైన భానుమతీపరిణయంబునందు ప్రథమాశ్వాసము

శు భా తొక్క [illegible]

శ్రీరామ

శుభమస్తు

అవిఘ్నమస్తు

భానుమతీపరిణయం నాలుగో ఆశ్వాసము.

౧ క౦ శ్రీకాంతచరణసేవక

భూకాంతస్తుతదిగంతపూజితజయల

శ్రీకరగుణరత్నరోహణ

రాకేందువదన తిరుమలరాయనరేంద్రా

౨ వ అవధరింపుము నరేంద్రచంద్ర సకలవసునేంద్ర చంద్రుం డిట్లనియె

౩ క అంతట భోజనవసారి

కాంతుడు మొఖమునంజినాదికముల తృప్తుడును

స్వాంతమునందు భానుమతీ

కాంతాకల్యాణకరణ కౌతుకమతియై

౪ మ ధనమిత్తుండ సుధర్మసలాలితయశోదాప్రత్రరత్నంబు లౌ

వనజాంబూనదలెఖ్ఖలంపుము సునేహా ఛత్రమానాధరం

ధ్వనిరాజ్యశ్రీరసిండదుదిశపతి కర్ణేంద్రు గాంధారవా

లనఘారంయయు గంధరేశులను బిల్వన్ బ్రాప్తిదీమంతులన్

౫ అంతట ప్రాగ్జ్యోతిషనముద్రవినిర్మలమానసాంబుజుడై

38

౪ భానుమతిపరిణయం

కంత్రిగురుం(డ్రు)ఘనేకవిధకౌశలశోభితలీలవిహారసా

వంతృపురస్సరంబుగసమంచితరీతులసంపథారుల

త్సాంతిపురప్రసాధనవిధానవెలుసవరంగఖానిరల్లడ.౬

ఉత్సా కాంచనమయకేతుకలితాంబరములైన

(ఘనవి) వివిధమార్గములమేరుపుల్లుపన్ని

బహుగంధపరిపక్వఫలరాజితములైన

లలితరంభాస్తంభములుఘటించి

గరుడోపలఖచిత(ఖచి)చిత్రరూపములైన

మకరతోరణపరంపరలమర్చి

వివరమ్ముగవాలసం(సంభో)భాద్భితములైన

నవరత్నపటవితానములుదీర్చి

తే విప్రులవారినీలనీలమంటపమునందు

(విమల) లీలవైచిత్రికరంగవల్లికలుగూర్చి

తళుకు(కు)బలుకంప్పుమెరుగుగుసరిదలువిచిత్ర

పట్టమయముమలుచేసిరాపౌరజనులు

౧వ సలలితగంధసారతరుజాలములతోనెనయుంచ్చిచక్కగా

నిలిపియ(తిరంతు)నొంట్లిమూరితులుమణిదుయవీధులలోనప్రొలిరా

39

౪ భానుమతిపరిణయం

తలపులుగుల్కుఘూరిహిమవాలికదంబములుతళ్లిశైల్లడం

జ్జైలువదలిచుట్టంగలువరప్పురములఁదుఘుయింప్సొరెంపయుఁ

బవాలుపద్మరాగశలంభప్రభాండ్జ్ఞర

కాస్పుభపల్లుదభృగౌరవములు

కనకజాలతరసద్గంధబంధురధూప

జనితవింధ్యానీలజలధరములు

ఘనకేతుఘంటుకాకర్ణనప్రతిగజ

శ్రాంతిక్షోభపాకైరావతములు

నఖితమర్దలజాలధిమిధిమిధ్వనిసద్మ

భవదుర్యమ్పరిహాసావాణములు

ధవళకరబింబసమధగద్దితవజ్ర

ఫలకనిర్మితనిర్మలప్రాంగణములు

నగుచుశోభిల్లుసౌధశతాధికములు

విడుదులకునేరుపరచిరివిభవములర

సలలితకాంచనధ్వజవిశాలపటప్రతిశ్యాంకరంబులేకాఁ

నలరున్నికుంజతుండములనప్సురరాజవులుచూడనెంప్పునీ

శ్శలనరత్నశైభవనముగ్గవిమానవిశేషసంపదల్

చెలువలరంగనున్నయిలజిష్ణుపురంబుగరంబునప్పుచుఁ

తదనంతరంబ

శ్రీ దా|వా|తొల్లిలేరు

౪ భానుమతిపరిణయం

౧౩ ఉ. కమ్మలు నొంచు బోయి రెయిసంగన్మతిమంతులు నందనందనుల్
నెమ్మనునట్లు చందమున నిల్పి నక్రైకొని సంతసిల్లుచుం
దమ్ములు గుంతి ద్రౌపదిని ధౌమ్యుని మిత్రహితైకబంధుజా
లమ్ముల జేరబిల్చి కొనిలా లతలేల లక్షి విష్ణుచుర్

౧౪ క. శ్రీమన్నవరేఖ రూపాభిరాముడై
తేజరిల్లెడు ధర్మరాజునకును
దనవురందిగ లేదు ధరుడు దండంబుగా
వింబబెలయుంగల వింనపంబు
సవాదేవానకు భానుజాకన్యకామణి
జెలువంబుగా బెండ్లిసేయు వలయు
వైశాఖ ఫాల్గుణ మాసాంతరంబున రాత్రి
మునలగ్నమైదవగదియు విరాద

౧౫ తే. నటుగన కసర్వసన్నాహంబు వరరమ్ము
పెండ్లికొడుకును నతులు నిభోపసేన
గుంతి బాంబాలి బరమప్రసంతతులను
వెంట నిడుకొని నీవ తివేగముననను

౧౬ ఉ. అనిశుభలేఖ మాటువ్రిందంబుల రారుచు నుండనందరున్
వినవిశదంబుగా జదివి వేడుకమీర [illegible] సుయోధ
౧౭ ఉ. ధనునిధను గుర్రుంబుల వధర్మజుడార్యుల [illegible]యుంప్పైన

౪/౧౩

41

[illegible]

౪ భానుమతిపరిణయం

ప్రైనకతభాగతర్ద్విజులు వేడుకతో సవారదేవమగాం చ్ఛువర్క్

౧౭ శమ ధరణీవరక్రతతీరనిర్ఝరరుచికే ధారాఘసు వ్యాదార్ఘవాలవ

ల్లరిపావమాంబుజనిర్మలాంకమువ్విలీలాబహిర్బహిర్వవే

దరయానాలకచంద్రఖండనవగంధ (భా) విత్రజితాలాపయా

తరళాద్రిలితిలకంబునీకుందసునేలా ధాత్రీ మహేంద్రాగ్రణీ

౧౮ గీ చెలదిచెల్లమిల్లాంఖిరులకెందవుల్లు

పంజ్తి మధ్యమున గూర్పంగ వలరవి

లారలాత్రిబూపలు వాలుగల్పాలు పంజ్తి (పాణి possibly)

(పా. పంక్తి) స్పాణి మధ్యమున గూర్పంగవలరవి (పంక్తి)

లలనేనవేనవితెంటులనుగుర్డు దేటుల

పజ్తి మధ్యమున గూర్పంగ వలరవి

చెలిబావాలుబిసవల్లికలబిసాంకురములు

పజ్తిమధ్యమునగూర్పంగవలరవి

౧౯ తే నవిదలంబిరెమొపద్మవత్రాంతరములు

హంసపాదంబులునగూర్బిరులుబ్జ భవ్యదీం

తరుచుగా మరి తప్పులుదలవిపారాధ

తెఖకెప్పునైనగతెనయున్ని

౨౦ మ కలకంతీమవరాంకరెమెన్న దరమెరన్నావిశరారతృము

(హా) బ్జాలిచుర్బంధురవాసనాధరముల్ఖింబిమ్పిజెంద్రబింబాస్యస్మితిం

(భా) మొల్లతేరు

పా। మొల్లతేలు

౪/౨౧ ౪. భానుమతిపరిణయం

ద్రైలుపర్వ నిర్మలహేమపుష్పరుచులన్ దీప్రద్విత ఘ్రాణావళుల్

నిలుపర్వ గుల్మంతల కంధరాత్తుము హేమలతానీలాభ్రతలాగతిన్

౨౧ సీ. పతగలు దేడ బడదాడరు భోగులగ్రాలి

సురుమాయిజల్లుల గాంచుగాంచె

నుద్దండగతి నిల్చె నుత్పలంబ్లుల గ్రాలి

యుతనుద్ధ్వజశ్రేల నందుకొనిరెం

బాణాసంపదమాప్యత్తూణీరములు గ్రాలి

బిరుదుతావాళలవిస్ఫురణాజెంద్రై

గండోత్తటంబులై కదలియు ఘనతుల గ్రాలి

ఘనపాదపృథుంభలాంఛనముగాళ్ళె

౨౨ తవిరిదళపెంతుపాంకబారదిలపాసించె

విజయము గళఘం ఘోంకవిహ్యాతిగాంచె

[illegible] బలపేనవిస్తీర్ణజంఘులతివబూఢి

కలితి చను దాయి యుల [illegible] నాగకంధరంబు నెల

౨౩ కం. భూచరఖేచరచక్రము

లాచెతియుజఘనఘనకుచాద్రులబాగడుర్

భూచరఖేచరచక్రము

లాచెతియుజఘనఘనకుచాద్రులబాగడుర్

౨౪ సీ. ఘనకలాహ్వాకృతిగనుపట్టు కవబంధ

౪/౨౧

43

ధ్యా| తెలుగు|

భూ| భూమియందు| చర| సంచరించేటి| చక్రములు| బండిగాండ్లన్న|
ఖే| ఆకాశమందు| చర| సంచరించేటి| చక్రములు| చక్రవాకపక్షులున్న|
ఆ చేదియు| ఆ క్రొత్తయుక్త జఘన| పిరుదులనున్న| ఘన| గొప్పలైన యు
క్తం యు| కుచాద్రుల| కొండలవంటి చన్నులను| పొగడుర్| ఉత్తమ
చేసును| భూచర| భూమియందు సంచరించేటి మానవుల యొక్క|
చక్రములు| సమూహములున్న| ఖేచర| ఆకాశమందు సంచరించే
దేవతల యొక్క| చక్రములు| సమూహములు| ఆ చేదియు జఘన
ఘనకుచాద్రుల బాగడుర్| ఆ క్రొత్తయుక్త పిరుదుల చన్నుల పొగడుచును

43

౪ భానుమతీపరిణయం

మంధకారమునైలామటరుదుగాదు

కమలబాంధవుతతినవఱరిననను దోరయి

యలరుగల్వలగెల్చుటరుదుగాదు

సలలితరామభాషణోజ్వనకంఠంబు

పరభృతంబుగలంచుటరుదుగాదు

పటువజ్రకలినమైపరగెడుకుచపాళి

గిరిరాజునిజ్ఞింపుటరుదుగాదు

౨౫/౩ చిత్రరూపంబుగదాల్చినజఘనతటము

లంబరుమణిప్రదీప్తమౌటరుదుగాదు

పల్లవచ్ఛాయగలయుంత్రిపదయుగంబు

పరమపాంసగతులగాంచుటరుదుగాదు

౨౬/౫ ఆలరుతేజిగురుగొంవ్యలనందగానియుంచి

పైరూపితెనరుణుంబవములబాలు

భుజగబాళావళీపూంటీగెపైనిళ్ళి

నేలలోజూరబారెనేరజములు

వాపావదాఘంగెనువలవులతాలిసంక

నవ్యత్వమొందిగందపర్ణధనుప్రి

ద్విజరాజభావంబుదెలిపెకల్వలరేడు

శరములువిడిచెనజ్ఝలధరములు

౪ భానుమతిపరిణయము

౨౭ తే తరుణి పదపద్మములకు గెందమ్మికలుకుదాడల
కల్గతి సూగారున కుభంబుభాస్త్రములెల్ల
వంతలీల ఘటుబాములవి కాసములకు
మోముదమ్మికి కవఖరంబునకు నెఱాడి

౨౮ మ ఆనియా భానుమతీసత్సమాజ్ఞాకారరేంఖాంకముల్
వినుతుల్ సేయుబ్రమోదమానసముతో వింధుర్ విపంచీవినో
దనుమోహించితలంపుమండునటవినోదంబుజందకోదండని
ర్ఘసముల్ గర్జిరు శంబరారిశరవర్షంబుల్ విజృంభింపగనరా

౨౯ సీ సుదతి సౌందర్యంబు చూడనాసోదించి
యేమియు నరాడంగ నే వగించి
నతివతియుల్పొనిపల్కులాలింపగాడ్పించి
రామియు నాలింపనోపవగించి
నబ్జాక్షివదనుగంధమానంగభావించి
రామియు నానంగ నేవగించి
వారిజ ధవ్యతనులతనంట్లను దూష్యగించి
రామియు నంటంగ నేవగించి

౩౦ తే రాజబింబాస్యమధురాధరప్రవాళ
కుసుమరసపూరములుచవి గ్రోలదలచి
యేమియును బజిగ్రోలంగ నేవగించి

౪ భానుమతీపరిణయము

విరవాంభరమునబారలునుర్వివిభుండు

౩౨ సీ గుత్తులుబూబుబూబిసతిగుబ్బలనెంచుమనోజుబిల్లర్రా

వాత్రినిజాముబూబిజలజాక్షనవల్లులనెంచుతేటుబ

ల్లాత్రవులుబూమూబివ్ర్యగలాచనవెనలినెంచుచున్నగానియా

వాత్రినమారలేదనలనన్యమునెన్నెనెరుంగడేమియుర్

౪ తదనంతరంబశంబరవైరిశరవిదళితవ్యాదయారవిం

దుండైమందానిలాదులనుద్దేశించ్చి

౩౩ సీ నవనీలఖణిమేశిసాంయత్నమున్నది

కదసిమేమంగరాకుగంధవాహ

చంద్రాసభ్రనావలానసమృద్ధరంజిలుముండ్రు

జగతింపనేనయుకుజలరుహాంబ్బ

సారంతవామోదనాస్బంతంబ్బ్యదరలదు

వికటవరాదంగబాకుశుకవతంస

తామభృస్మంగినాయెదబాయుకుంన్నది

రుణంతింపవలదుపృష్టంధయుంబ్బ

౩౪ తే యనుముగ్రేతకాద్రివుగశకందరాంతరములు

రత్నసౌధాగ్రములబ్రేళరాముములను

గమలకాసారభృలినవాగములదిశవయు

46

౪ భానుమతిపరిణయము

లుత్తరింపఁగనుమనుజనాథోత్తముండు

౩౫ ఉ భూరమణాగ్రగణ్యుఁడవు విప్రావర్ణమునకుఁ బ్రముదంబుఁ దత్తరోదశ్యం
గారవతీవతంసము సుక్షేత్రమును కోర్కెల నాదలంప డౌ
వారధము రవ్వదావి నలరారిన గాంధ్జి కివాలు నింపుని
వారధము రమ్యనము గివారధము కెలివనేని వారధముల్

౩౬ ఉ అరుణచ్ఛటంగుటూడ నలరారు సుధాకరు రెమ్మిగ్రాలుఁగా
నారుకలు బాంద్రిశేవునిడనారు మహీరమణుండు వేడ్కతో
మారుశరాగ్రతాతిఁబలుమారుఁ దపింపఁగనేలా ర్ద్యలేకయుం
భారుశాగంధి వెంగటులె భారు నవచ్ఛిన యుల్లు లుండగన్

౩౭ క అలవేణి వదనచంద్రామృతంబు నగాని
గడచునె వెలాహారాధ తారఠభరము
చపలాంచ్ఛితావియూరుప్రదివ్యైరలగాంక
తలనె పరితాపగౌరవంబుల్
బాలవక్షోజ కుంభంబు లబ్బినగాక
యలవిరెయూదృఢబంతాను రాశి
తరుణీవాతెరసుధాధారలానినగాక
వితియనేవిరహార్తివిలసనంబుల్

౩౮ తే అలనుచునేకాంతకనకసౌధాంతరమున

47

౪ భానుమతిపరిణయము

సుసుర సురపుంజ్ఞ్రేనతిసముల్లసిత నిశిత

విశిఖవికులితచలిత

కుసుమశరశరశిఖిశిఖాకులితచలిత)

మానవమానసంబ్బైయుండెమహావిభుండ్జ్రి

౩౯ ౪౦ ఇట్టులావరవిరహార్తనల

చటులార్చులకరంగి మేను శశధరబింబ్బం

బ్రిటులా గునవనిగనిగయును

పటులావణ్యమునధరణిపతిసుతముగోర్క

౪౦ ౪ తదనంతరంబ్బ

౩౭ సీ ౪౧ సీ కనకఘంటఘణంఘణాధ్వమవారవబంధు

రముసైనమదసింధురములతోడ

పటుతరత్రుబలరుఘ్ఘంపాగంధవహాఖాంధ

వముస్సెనజయసైంధవములతోడ

శాతకుంభోదగ్రకేతువిభూషితాం

గముస్సెనమణిశతాంగములతోడ

యుద్ధసంనద్ధమదోద్ధతాగ్రభటా

ద్భుటులగుపరవీరభటులతోడ

౩౮ తే ౪౨ తే ఘనఘనాఘనగజాగ్రప్రకాశపటహ

శంఖభేరీమృదంగఘోషములతోడ

౪/౩౬

48

౪/౪౩ ౪ భానుమతీపరిణయం

కలశభవసంభవబ్రాహ్మణార్ణవార్ణజిష్ణు

ధార్తరాష్ట్రులు వచ్చిరుద్దండగతిని

౪౩ తె వచ్చినయట్టి వంశ్యగిరద్వీపవాహినీశు

మారవముఖ్యుల సంతుష్టమానసులుగ

తత్త్రదుచితోపచారమత్యంతవినయ

సంభ్రమునసల్పెభీనారిభిల్లసంఘటుంబుల

౪౪ ఉ ఎడతెంస్బైంళ్లిచొండవాగ్రెజుడుతేవింబూనారాపాఢాంచితరి

జ్వలజ్జ్వలత్తాంబురువాంబురంజిలంగజేష్టద్రిగాడుర్వధనా

దులతోపద్మభవాండకోటరవుసందుల్వారగంభీరతా

హాశజ్జైరీపటహాదిభూరిశుభతూర్యధ్వానముల్ప్రూగిర్ల

౪౫ క యిల్లువెడలివుందేప్రయిరూణంబుల్లదార్వరతానగ

రసమీపంబునరంజనిచని

౪౬ ఉ మతరాంశాన్యతుల్గైనవారుగనిరామంద్రాద్రిసంధానగా

ధశిరోద్ధారక్షితకరుంభిశిలంభదిద్వరాడ్యంభీరభూతాత్తారవా

యుకనద్భూతకుళిశుళీరకులరాడ్భుల్లోలకల్లోలభా

లతాలికల్పాశుభాతిభాగరునాతిలాసారధీనరధీ

౪౭ ఉ యుదుమవంశాబ్ధిసుధాంశరుంద్రప్పుడుధావప్రాప్తిశువార్యంబుల

మదిరంజిల్లగదత్త్రమంబ్బువినిపింపరావంపుకెల్లుంప్పగా

శ్రీ

రత్నప్రే మకరాంకాకృతులైనవారు అనగా।

మన్మథాకారులైనయువంయుల అర్ధర్షా
కారులు ప్రసిద్ధమైన మందరపర్వతంయొక్క
సంఘునవయువల్లనైనయువంయు ద్రుల్యశమైన
కాయల [illegible] ఏం
ఖస్థలవయులచే తనంప్రకాశింపుచున్న ఇభరా
డ్ అనగా శ్రేష్ఠమైననీరుదేనుగులయొక్క
అతిశయమైన సభ్యాతారకము అనగా తుం
దము వల్లపుష్టిలి శ్వాసమునకు అనకరగా
ము దానిసంబంధమైనవాయువుచేతను మిక్కిలి
మొనరక్కియు బడినకుఖ్యకుష్ఠరకులరావ
అనగా గాఢమైన స్త్రీ పురుషకుష్ఠరములు అనగా
ఏంద్రకాయలు గలిగినయువంయు మహాతరంగ
సం[illegible]వయులయొక్క లేశాకల్పసుఖాతిప్రాప్తి
అనగా జలబిందువులనే అలంకారశోభను పొం
దున్నయువంయుల అరుణావిలాసాంరతికేళి అనగా అ
నూరుడే విలాసయుక్త సాంరతిగాం [illegible] సూర్య
డు గలిగినయువంయు నీరధికే ప్రమదమును తనిరి
చూచిరి అని అర్థము

[illegible]

49

౪ భానుమతీపరిణయం

నెదురఁ దెంబ్రియము పారధార్మ్యశిఖమాత్రీశం(ద) విస్ఫాపరిలోతలా
కదలం పౌరులు వెక్కదాడుకొని ఖింగా బోర్వుయఁ జెంగ్లట్
౪౮ చ ప్రతిముదముప్పుధర్మతనయాదులు బహుళలేతకౌతల(ప)
తతివతంస హంసమదబంభరడింభరధ్వాంగనాదము౦
దితబిహాయగంధబంధురపతత్రతటురవుమాంఘ గోపికా
ద్యుతమణిదీపికా నికరతేజవులక్కైవతకాంద్రిరాజము౯
౪౯ సీ ఘనసారఘనసారకదళీపరాగంబుఁ
లలితసమానలసమానకుసుమలతలు
మదనాగమదనాగపుంజకుంజంబులు
సారంగసారంగసం(భ్ర)మములు
శశికాంతశశికాంతవిశ్వదసానువయంబుఁ
కాంచనకాంచన(శ్రే)ముకతరులు
శృంగారశృంగారచి(త్ర)ంబుధరవారళి
హారితాళహారితాళిహారితరువులు
తే ఖహాయవిధారాళధారాళతుహినఝరులు
వినుతకలధౌతకలధౌతవనకతతులు
కవితమణికరాటవమణికరాటకందరములు
గుంభితానందములరగన్నినుయు నరిగె

౪ భానుమతీపరిణయం

దిగిరావంతన్ప్రాలశిఖరుల వేరాంది ఘూరాతవాప్రాణ్ణిద

జ్జగతీభృత్తటసన్నుతసన్నుడు దంవంవంచలాళిదగ

ద్దగితాంబరురువారాగరత్నసఫలకోద్యద్వారకద్వారతా

నగరోపాంతలతాంతకాంతవనసంతానాంతరాళంబు నేర్ప

కం. అంతవము స్సనుదంతా

కాంతుని సౌవర్ణపత్రికల వైభవముల్

కుంతలపంజ్రికగనతల

తాంతత్రావళివిశ్లేసనములిసాపాదింపన్

సురబిరవైతాక్రిక వాకరలతావళి శోభితవంత విలాసము తోక్

గురుమణికేళి తవంకరాభూషిత కోమల బాహు విశేషము తోన్

తురగము నుండు ముఖింప్రసువైన్యవధూనయనోత్సవ లీల తోక్

వరవారురుమంజి న్రపాలసుతుండిరువంత మహోహాయముల్ గాంచుత్

పన్నిటంబదనిచ్చిత సర్వరిమణుల్ పూగైనసేతృనిపై

జైన్నారంగసలంది బంధుర తరశ్రీవాస సాతీలకుం

పైన్నాడుంబవసుదింట్లసంగదరుణీ వీణావళుల్ గ్రేష్మగా

సన్నాళాంబున సేఁగుదెంచ్చై మగధృత్సా నాధుడత్యున్నతిని

ముదురుకువెన్నెలగా యుముత్యాల పొకట్లు

మెరుంగు చెక్కులతోడ మేలవాడ.

కైరాణియురవల్లపైనిగ్గునొప్పులు
జవ్వాదివాసననివ్వాటుల్లగ్గ
మేలైనహారులుమంజిమిసర్మాలకులక్షాయి
చాతవళ్ళంబులుసందడింప
కలువిూదజిల్గుబెంగావిపైజెక్కిన
పచ్చరాపెషడివన్నెమెచ్చుగుల్ల

౫౬/త రాజవదనలువింజామరములువీవ
నుభయముఖచ్ఛత్రపత్రంబులారప్పమీర
శంఖభేరీమృదంగఘోషములుబెలంగ
వచ్చెగణిటుధారుణీవల్లభుండు

౫౭/వ మరియుఙ్గుంతలఘూర్జరకాశ్మీరకాంభోజగాంధా
రసింధుయుగంధరాద్రివసుంధరాధిపధురంధరులంద్రు
రుసుతరుణాతరగిబింబప్రతిబింబకేతనకోలసంఘ
ముతమునిగణాభాయుద్ధగద్దగాయమానగగనదిగ్భాల

౫౮ యుయుట్లైగంధసింధురస్సైంధవస్యందనసందోహంబుల,
వింధ్యగిరిమందరకందరంబులప్రతిశబ్దంబుల్గనే
ప్రంఖానుప్రంఖశంఖభేరీమృదంగఘోషణంబులుఘూ

52

౪/౫౬

౪ భానుమతీపరిణయము

౫౯ నిర్గల్లసప్తపాథో(ధి)నిధానంబులు వెల్లివిరిసిన చందంబున
నరు(డెంబర-)గుదెంచుచున్నప్పుడు పొంగుచున్న (పొపి ధర్మ--)ప్పుద్వారకస్థ నియమనుము
తంబున మంత్రులు (పి తుదులు) విధియింప నిఖిలరాజలోకంబుల్
సుదత్తుద హార నిర్మల భర్మ హారకైరవ ప్రదేశంబుల విడి(యుంచి)సె
రయ్యవసరంబున

౬౦ త(మ)తశంఖభేరీమృదంగ ఘోషంబులు వే
ణువీ(ణావాద్య)నాదవిలసనములు
వాలికా(నటన)శిలాసక్తకోలాహలంబులు వర
వంది బృందస్తోత్ర వైభవములు
మధురబింబాధరా(ర)(స్తామ)గానంబులు
ఘనవిప్రశుభ (కావ్య)పాఠగౌరవములు
గతసమాగతవధూకటకరుచిరంబు లు
లరువే(వే)త్రహస్త(నాహరవళి- -)సాహారవములు

౬౧ నఖిలదిగ్దేశసముద్రికాంతరాతస్థపతి
భద్రగజహయరథవీరభటవరాళి
కలకలములు తా మెయిగి నిండి కదలుకొనగ
భోరు(కొల్లు)కేలగంగదాండగెన పురవరంబుల్.

౬౨ వ్రాం

౬౨ కం అంతట సంతోషంబున
నంతఃపురినరసిజాక్షులవలనంతింపన్
వింతలుగా భానుమతి
కాంతాంగనియుదలంబిగారవమెసగన్

౬౩ కం నవరత్నకలితంబై
నవకంబగు చవికెలోన నాళీకముఖుల
నవరణానగిపే కమూర్తై
నబ్బలొంకలాచుర్యండ్జనిడిరినగువెయిగవయలతోన్

౬౪ చ వలుమెరుగుల్ తళుక్కనంగ బాహులు పాడుచుడాయుచున్న్రా
స్నలవలెను న్నానను దుపనీరజగంధులు శోభనాక్షతం
బులు ఘటియించి వేరాదవు నభంనకశాంక్షిముఖిలలావుకున్
నలుగులిడి వెన్నెలకొప్పుగనాబినరు బ్బలకుంకుమంబుఊనిన్

౬౫ శా త్రోవ్వరుంజనుదాంబ్రేంగునతుగా నోరంతతాన్తయున్
జవ్వాదింగనలంద్ధియూవ్వలపుల్నూలుంగదంబ్బొప్పగా
పువ్వుల్వేరాటుబుచబెన్నెరుల్ సఖులంబాల్యాంకగాండుప్ప్ వర్
జవ్వాదిందలంచుంట్లెసెంత్రసరసీజాతాక్షుబంధానమున్

౬౬ కం గంధేభయానమెసెంకృత్తై
గంధామలకంబు వైఁచిగాంతకు వదవ్వ

౪/౬౨

౪ భానుమతీ పరిణయం

ప్రాంధయునవనవత్సరసము
(ప్రౌంధయునవకంధరసము)

బంధురరుచిగల్గుకురులుభాసిల్లంగన్
౬౭ శా కెన్నెలగొందరమైడిబద్ధిలయులకవికందిళ్ళిందలా నింపుగా
జెన్నారంగబసిందిగిండ్లమైవక్షాంజేందలానవెగలా ప్రస్ఫురాగా
పున్నాగోజ్జ్వలనాభివెల్లడిరుచుల్పొంగారగా నికల్పన్
బన్నీటంజలకాచెనోవిధమువకంపస్సుగాత్రివావలాంస్త్రీరన్
౬౮ తే సద్యజ్ఞవేదవల్లుచెంగా విన్నోలల్లవ్యలను
వుత్రిగజగామినులుతడియొత్తిరవ్యడు
బాలజూపట్టైనాపూర్ణచంద్రవదన
జాజ్జివేసినజాలువాసరిగరీతి
౬౯ ఉ పూనిసఖిజనల్పెనుసంపుప్రాజిరిసావడిగలుకరొప్పినిం
పైనవింటారిబల్లిరుచుదునందగదిమ్రినజిల్లుకేల్ప్రచా
లానరివింటెజెంగేలువలింగలపుష్పాదిగప్పుకొన్నజాం
బూనదనైకతంబుల్లెబెయుపున్నమువెన్నెలగాయుకెవదిని
౭౦ ఉ కాంతరమొకతర్వవేల్పసురలుగాడ్పులచేదడికాచెనెంట్పుకల్
దంత్రుపుదువైనన్నుసుపుదాకోనదుచ్చంచుసంద్రసంద్రులన్
దంపూరకెకాత్రికప్రకరదొముపరంపరగలుకొల్పుచున్
తంతులువిలాంకనల్లెత్తిగచారెడుకేళ్ళపద్మగంధికిన్

55

౪/౬౨

౪/౭౫ ౪ భానుమతీపరిణయము

౭౧ చిలుకలకొల్కి కెందమ్ముల కస్తురిపసి ప్రవాళముల చిగురులు వ్యదోయిపై
మలయజపంకము సెసెంకమానవతేమని నేర్పనందదు
జిల్లులకరిముంబ్బుతో దమేకుసుమ రవచెల్లె దళంబు బెళ్లెంబియా
మలయుహరిద్రదుకజములు మృగమువగా నుతలంపైనా యుతన్

౭౨ చకసరోవరనాభియోన రజాంగలుచలు
గేలింపైపు గ్రేవేణికేలు జడను
సైకతంబు కంతిపెక్కతివపారరవల్లరుల
గుడురుకొప్పిప్పు ధూపఘుకుచములందు
వైశ్రవణ్య గాయుతనేత్రరయురస్ప గాత్రస్తూరి
బొట్టు దిద్దినపుష్పబోడినుదుట
సుకరత్నసాదుమైనరంగముశిభూష
లలవరించెవెలదియుంగకములు

౭౩ సుతవసనా హారరుచిజగత్త్రికలు తాంగి
మకరికాపత్రములు వ్రాసె మహితకౌశ
లమున శరదిందుఖండతలాడు లేమ
ధళధళ ళాంబులు మృదుగంధఫలకములను

౭౪ మదిరాక్షికను నొసట్టై కేరవహృసామ్యంబున విరాజిల్లు
వదనాంభోజము సొంపువహ్నసన విశ్వంబులై క్రించునేం॥

౨౫

56

ద్విద్విగారాంతునిమూఁపురతిపారిగే వెష్ట్రావతంసంబ్బుర
ద్రైదుటంబట్ట్రిమెరుంగుంటద్దకెయికరకాతికాస్వవెలాదంబున
౭౫ ౩ అంతటభానుబింబమపరాద్రిని నిల్చెనసాంధ్యరాగసం
క్రాంతవసుంధరాతలముఁరంజిలుచుండెగనంబునందంగన
ఖ్యాంతరచేరువత్స్యనసుధాబ్ధిమురందరసంబ్బునిర్గలో
త్ర్యాంతదళంబ్బులంగలిగియుంబితరత్నసరోజమాయసన్
౭౬ వ శలమొప్పుగమురుపొందుశరాహూజగములాసాద్దింపదండొత్రిము
త్రిలిబ్బెంచాక్రాండుపుకెంపుదళ్ళుబురుదాడ్రేరిజాగయుత్రింప్పవం
ద్వలియుసోత్తుచలపూర్వశైలశిఖరస్తంభాగ్రబ్భారంబులం
గలమాణిక్యప్రబల్లిలాయనదగెంగంజాప్తచంద్రాశ్వత్తులే
౭౭ వ ప్రంయుల్లీవసరంబునే బ్రహ్మంజనస్త్ప్రంజవిఘూర్ణమానా
ర్ణవాదీర్ణకల్లోలజాలగర్భవంఘుమారావపాతుహా
టోపపాటునప్రకటలుట్టట్టాపటుపాశంఖభేరీవల్యాదుల్
దంగాదివాద్యఘోషంబులుచెలంగతదీయశుభ్రై
౭౮ వ భవాలోకనార్థంబుచేలరుగుదెంచ్చినకాంచనగప్రాం
ద్రఖాండప్రఖాండంబులిసుండునఖండమార్తాండ
మండలచంద్రబింబంబ్బులకైవడినంబరంబ్బునందు
దగదగాయమానపుకరత్రపత్రంబులుదేజరిల్లసకల

౮౯ వ జనవదుణైనిరర్గళశకలనిపాదార్ణవి ధ్రాణంబు విలాద్వినిప్పటు
ల్లుపుష్పలవడుష్ఫసంబ్బౌదమిరేడులకుసుబదంతు
లిడువింజామరంబులురంజిల్లనుంజుమంజీరనాదం
బ్బులగుపాదంబ్బులనవాఘంబ్బులిగుపిలుష్పం
౯౦ వ బులుబిజ్ఞాంబిం ప్పనవంధ్యవింధ్యగంధమాదనహేమ
కూటపింమవన్నిష్పధపారియాత్రకమాల్యవంతం
బులగభంతంబులుగానిభద్రదంతావళంబుల్పైనిలు
వనెత్తినజాతరూపవిదబ్రాతమానసూతనకేతనచం
౯౧ వ చలత్ప్రుట్భటలంచలంబులుదశదిశావార్గినయునలం
భరిణాయోత్సవంబ్బుగనుంగ్గానరయుంమునపరమ్ము
రవలనివిలుచువిధంబ్బుదిలుపదత్సవులయునమా
యూతశతమఖప్రముఖిశతిఖనిసంఘాతశా
౯౨ వ తకుంభస్తంభగుంభితనూత్నరత్నవిమానసం
ఘ్యులనధిష్ఠింపప్రచందంబుననవుందస్యందన
సందోహధ్వానంబులుచెలంగబహువిధశ్వం
గారతరంగితాంగియగుపురలక్ష్మిరాజమా
౯౩ వ ర్గంబులనివెందుడువానస్తంభతోరణంబులచేత
నిబ్బునారతులనంగనెడనెడదేదీప్యమానమాళి

తత్రిదశపతశాకలకురుంజులవదెజరిల్లిపట్టిగాపొంగ
౮౪ వ ణంబులుస్సంగాయవరానశతాంగ (గణాంబులుమారుతహతము) భూరువామూలి
కాకారంబులుగాబన్నిసత్తారావాణంబులుబవాల
విధధ్వనులతెలాగగనంబ్బునేకనిగిడిమగుడులవరి
నిబ్యందారకులుకురించుముంద్దారకులుల్లుకల్లరిద్యుత్తు
మంధారకపుష్పవృష్టిబృందంబునంగనుపట్టుచిత్రసేనా
౮౫ వ దిగంధర్వగానంబులుమీరానిభద్రాదియక్షనవల
తాలతాలమానంబులుసరంభాదివరదబింబా
(దినాంకపృ) (పై) ననాలాసఖ్యంబులుమేనకమెయినిఘనరావలంబులై
ప్రపతిగల్లుసనకసనందనసనత్కుమారాదిబ్రహ్మర్షి
౮౬ వ పరివృతుండగునుభారతీవిభాసితమురాళివాహ
ముండునుస్నుచతుర్ముఖుండగును ప్రమధగణపరిశ్రే
తుండునుపార్వతీవిరాజితగౌరరాజవాహనుం
౮౭ వ డగునునంఖండెందునేఖరుండగును దివ్యులకనేమ
తుండునుఖలోభజావధూలలామావిరాజిత
ధవళాకృతాంతరాద్రిరోవాణుండగునునైరా
ఖండలుండగునుగతదానుమతానుసారంబుస్తో
బులోకమాగంబ్బున్ననడుమేయుదువృష్టిభూరిబాంధవవాం

59

౮౭ ప ధవసహితుండు నషేరవతీస [హా] వ్యారూఢవను పారదుండున్ను

నైబలశ భుండున్ను [పాంశర్వభా] ప్రద్యా ద్యాగంబున నెంగుదేరజన ఝానప్ర

ద్యుమ్నగద సాంబాదులుభయపార్శ్వంబుల [నరు] నె గుదేర

[హా] [illegible]దశసహస్రకన్యకామణులు నాలువరుస్త్రై నేరము గే

౮౯ ప మణిశ్రు వి ము[illegible]ప్రవపాహ్ణి విభూషిత రత్నకందళ స్యంద

[దానములు] నుమ్మై దేవకీనందనుండున్ను నధిదసాదులు లానెదు కొని

లరుంధత్యాది పుణ్యాపురంధ్రీరత్నంబులిరుగడ లక్ష్మీ

కళ్యాణంబులు పాడ సవాదిప్నైరావతాధిరూఢుం

౯౦ ప [వింధుకొని] [నంతసునంతఃపు] నింగా జైసితారడ్యాని రానంతరంతంబుర స్త్రీ చినంబులు

నీరాజనంబులొసంగు నానందంబు ననిజమందిరంబు

ప్రవేశించె.

౯౧ సీ హంస్తూపెన్నాలగాంయు పటు కంప్రు పరుగు పై

చేవడంప్రు చోర కంబవయులిదనరు

* దప్పంప్రు జీవదంతంబు దంతేల మీాద

చలితంప్ర గంప్రరావలుకులమర

ముగరాల నోడవెంబ్యడి పబ్బరా కల్జి

[విరి] చవరీపాళుల వింత్రబాగుమీర

జాతినీలముల కపోలపాలికవలపై

60

(ప) తప్పంతరములు

* దప్పంప్రు జీవదంతల మీాదబలితంప్ర

గంప్రరావలుకలప్రైలమర

౪ భానుమతీపరిణయము

బంగారుకొణిగల పసిమిదెర

౧౭ తే చకచకితలు బల్లెములు ఖురసాని మెరుంగ్గ

గుజ్జులు కలజెంతము తావిలకుబుప్పొవిపసి

మెరయుసమతళ్లు జల్లులేము లలితళ్లు

జతలు రంజిల్లు తగుబెంబ్లిచవికెలోన

౧౮ ఉ ఆసరసిరువార్ష్ను ఘుసుధాంశువతంసచతుమలుభ్భాదులంకూ

భూసురరాజబంధుజనపుంగవసంఘముత్తదవ(లంత)దవర్గెర

తాత్సనపజ్త్రిసంబ్లిముదివార్యమిగుపరగదాసుందత్సబా

భాసురభవ్యనివ్వమణిబంధుకవీతము నందునుండ్రిగన్

౧౯ తే ధామ్నుడపుడబ్జినాథునిదండకరిగి (జ్జనాథునికడకునేగి)

శుభముహూర్తంబు గదిసె విశుద్ధచరిత

యనుచువింనపము నరిందురియు ప్పపోసు

భావ్యనుమతినారయొజ్జ పలికెనంత (యూగ్లూత్రపకలు)

౨౦ ఉ పూనితభేరికాపటుపామర్దలదుందుభిశంఖవేణువీ

ణానినదంబులింపులఘనంబుగబర్వెలంగుబ్బుకాంతలు

తార్నివవారంబుగూరిమదంబునబాటలువాడకుంగళ (శోభనలూనప్పులు)

స్నానము చేసినాన్నివతివంధ్యుడుగంధంతులుతోదకంబ్యులన్

౨౧ చ కలువలుసల్లుపుత్రములు[illegible]

ప్రత్యంతరములు

* రంగుమించిన ఖురసాని మెరుంగు పజ్జ -

61

౪ భానుమతిపరిణయం

కలపములందినన్నాయుగగస్తురినామవముదీర్ఘవాశవములే
గళ్ళమునగేలుకాళ్ళిమగిరంతగాములేధరియుంఖ్యాలేలప్పై
జెలగనరేంద్రునందనుడుబిత్రుజసన్నిభశశిబింబాప్రతిః
౬౨ చ ఘనసేవరత్నదీపకళికాశతమానమునాహారంబుల్లై
తనరుక్మిణివాళిపద్మములుతామరసాక్షులాసంగీతేశ్రతో
ననుపమరూపనిర్జితసుధావరుడౌనహాదేవుడు దంతపుల్
వనరుహనాభుసాకలనివచ్చిసపెండ్లిలరుడలెసుమీదిశ్శి
౬౮ సీ తేంవ్యాపంజులడాలుకలికినిద్రపోయెను
తళుకులొద్దములత్తైదాండవింప
రత్నంపుబేరులురవగింపప్రవలిసుబ్బ
పాళింక్షకుంకుమపసిమిగులుక
జిగిమల్లెమెగ్గలబిఱిలిప్రోగింప్పురా
* సంధ్యవందలదండజౌకళింప
ముత్యాలపొలసూలుముదురుజెందురుతావి
జిలుగుచాల్పుమీదజెలువుమీర
౬౬ తే పచ్చకర్పూరుకంఫులపాదరసము
లేడుకగెందవిరాతులసమిరమిరయు
వనితలయ్యనదిపింబ్బికొనుము వచ్చె
పెలదిబలిమునిబికలాణ్ణవేదిమీద

౬౨

* రాసంధిదండలచౌకళింప

౪ భానుమతిపరిణయము

౧౦౦ చ కలితనితంబసరోరుహముసోప్పుంతలుప్పొంగగవేగహారివ్రుమున్
బలితపుముత్తియంపుతలబ్రాలు ప్రగాఢ్యలు కొంద్దరుద్ధతిన్
దళుకుకుంపసిండిపళ్లెములదన్వరలై సంగసంభ్రమంబుల్ తరి
గలుకుఁబునుకాంచెల్లివచ్చిరా కరకొంద్దరు చందనగంధులాయెల్లతన్

౧౦౧ సీ తాళాల్లుతుత్తుంబికాహళంగ్రమద్దల
కాహళభేరీశంఖమృదంగ
భేరీరవంబులు భోరుకలస
జలజగర్భవశిష్టసద్విజోత్తములువి
స్వస్తిమంగళాష్టకంబులు పఠింప
శారదారుంధతీసమపురంధ్రీమణుల్
శుభమైనగానంబుల్ సారధ్వాద
క్రమునింతుల్వందిమాగధలోకబృందంబుల్
జలజాక్షుకైవారములుసగెంప్ప

౧౦౨ తే చంద్రశేఖరకరణయారాదేవేంద్రముఖులు
కదసిసంతోషభరవయులాగను గానంగ
సతిశిరంబునదలబ్రాలుపతియుంచె
పతిశిరంబునదలబ్రాలుసతియుంచె

౧౦౩ చ అతులితమానసోత్సవము సావిభవంబుల రారుబల్లరుం
స్తుతియిడునుత్తియంపుతలబ్రాలవిరాజులుబంధ్యనంతయున్

63

౪ భానుమతీపరిణయం

శ్రీతతనితంబకోల్లసితవిశ్లితసాంద్రనవీనవోరకాం

చితవిభ్రమంబు గల్గి విలసిల్లెడు కుంభ్గలతాయెతాకృతిన్

౧౦౪ తె. పరఁగ గలవేడుక నాధు నిశిరమ్ము ప్రైని

వేత్రాత్రిశఖాయ విలసిల్లువుంద వారిస

పంజ్కె దోయిటు బట్టి శంపాలతాంగి

చెల్లె చెలిన్యనె ప్రియసఖీజనము సగంగ

౧౦౫ మ. జలజాతాప్తుడు దల్పి ధావళ్ళడు మహేశ్చేంద్రజారుధతీ

జలజాత్రీమగో మయుఖచ్చకోరవాలీ కరస్పర్శంబు చేయింబయు

జ్వలహృష్టాద్యయ లేలచెను సంగ్రరోజ స్వావింప త్రాండ్లు మం

గళసూత్రంబు మురంగ గట్టెదరు గీవంతంబునన్ వేడుకన్

౧౦౬ చ. తదవసరంబునన్ స్మరసిధాముల్వడు రుకెల్లలు వేడ్క బల్కగా

ముదమున నందనందనుని ముద్దు మరందిలేస [illegible]షేచుతుడై

మృదులపలాశపల్లవశమాసితలాజవిరాజమానసం

మదశ్శుంబిల్వొన్నతలబలుమారు సువేల్పైను గోప్పుతావుతులే

౧౦౭ తె. అమితకందర్పవేగోద్ధూమాంకురయుల్లో

నడుమ జూపట్టి మెరసె నానలినగంధి

నెలఁకనీలాంబువాహాంతరాళమునను

మెలగు సౌధామినీరేఖ చెలువమీర

64

అ.౧౬౬

౪/౧౦౨

౪ భానుమతీపరిణయము

౧౦౭ ఉ దీపితకాంతిపూరసముదీర్ణమనోజ్ఞ ఘనారతీలపద్మరా
గోపలపఙ్క్తి తోరణమురయుచునున్నది గావ్యసనోర్థనోవతో
రోపలవేలాజనంబనుచు నుత్పలలోచనలాడచంద్రశే
ఖర పదపల్లవంబులు ప్రసన్నతలోగదియించి విఘ్నంబుల నన్నిడుచుక్

౧౦౮ సీ ధారాశుగోష్మృతప్రాప్తరప్రావిసర్పార్ణ
జెలంగు హైనికిపుడ్రెంపుచుచేసి
దేదీప్యమానతేజోదభ్రవిభ్రమ
ధ్వజవనిష్మారుంధతులనుజూచి
తములసంభవభవానీ్ఖండలాదిసుపర్వ
దంపతులకుప్రమోదమునెమ్మిక్రి
దర్పితప్రౌఢకాంతాతల్పితానల్పనవ
సౌఖ్యకాసంబంధసరణిగాంచి

౧౧౦ తె నీలమేఘాంసునకురుక్మిణీగజేంద్ర
యానకునుబక్షియుకిసాష్టాంగమెరగి
తత్పదాశీర్వరోయుక్తి దత్రశోభ
నాత్మృతములందిదంపతులలరుచుయున

౧౧౧ ఉ మానవనాథచంద్రుడును మానవతీమణిమొత్తతెంట్లువా
హానుప్రాప్తవసింహ్బిమఱ్ఱిపద్మములోరగిలంగజేసిక

౪/౧౦౨

65

౪ భానుమతీపరిణయము

నైగ్గనలనవ్వని వృషులసోమలపాణియుగంబున్నసాంబస

న్నాళనముగాంగవిప్రవిందుగనప్పులకిబ్బరిగంధవిద్యముల్

౧౧౨ ఉ అంతటప్పూర్ణిల్లాటుశరవాటమరాటువరాటుకటంబునీ

కాంతలుసందడింపుచునబ్బండధ్వనింజదవింబ్బెరుల్లసత్

ధ్వంతిఘాటప్ష్టుతీరమణిద్వాతుసువర్ణవలయాంబరంబుల

త్యంతముదంబుతొాడ్డవిబుధావళినప్పరగండ్లమాతగన్

౧౧౩ ఉ ఖడ్గింపంతతానివిష్టసూరదయపులచెలువ్వైనవీనిగం

ధర్వులుద్వాత్రికాంతురమణప్రతిభాతిరయుంబులంబున్నస

పర్యవ్రమరీవిపుండ్రరుపువారద్భుతవెరాత్రికరత్నవారరమల్

సర్వగుణాఢ్యునైనన్నవపవంద్యనికింజదివింబ్బెవేడుకన్

౧౧౪ సీ మెరుగుగుత్తిగెలలతిమెరయువేనులవారి

తలిరులసెంరయుపాదములవారి

నెమలిసోగలగెరునెరుగురులగలవారి

గలవాంసములగల్లుగతులవారి

పసిండిబిందెలవంట్లుబటువ్వగుబ్బలవారి

కలువలవిహారతన్నవలవారి

విదియుచంద్రురుబోలునుదురులగలవారి

తరగలనిరసింబ్బవేరులవారి

66

౧౬౬౫

౧౧౪ తే. చంద్రికలమించు మందహాసములవారి
యిందువదనల వేయింట్లు సేరుపరచి
తనమరంది వసుదిగెం ప్రవసుల తోసంగె
నందనందనుడతుశితానందమగుచు

౧౧౬ సీ. రుక్మిణియొసంగె బారువతావితుంకలువు
సత్యభామయొసంగె సంకువందము
భద్రయొసంగ్గమేల్పిన్నేలు వెంబ్బుసు
మిత్రవిందయొసంగె వ్యాగమదంబ్బు
లలితగంధద్రవంబ్బులు లక్ష్మణయొసంగె
తప్పుప్రసూంగ్గు సుదంత్రయొసంగె
కాలాగరుసత్రవులకేమొసంగ్గ కాళింద్రి
ఘనసారపరవము జాంబవతియొసంగె

*

౧౧౭ తే. మరియుసేరవలై మొదలైనమానవతులు
నతిమనోహారవస్తుసంతతులొసంగ్గ
రతులితాంవక్షకరణి తటిత్రాజ్ఞవులను
భావజాకరకాసునవాదివ్యనకసు

౧౧౮ తే. కనితవప్రాణకాంబాలగరిమపోర

67

W 10

౪ భానుమతిపరిణయం

పట్టెడిప్రాసినపెంగాని పళ్ళెరంబు
జాళువాపళ్లెరములలోనసంఘటించి
ఇయల్లునకుమామవరదివిధ్యోపాష్టమొదవ

౧౧౯ సీ. సకలరత్నాంచితశయ్యాప్రసమూహంబు
కాంచనాంబరవేలుకాశతంబు
ధగధగాయుతహేమదర్పణసంతతులంబు
ఘనవజ్రఖచితశృంగారవలయము
రమణీయస్ఫురద్వారవిభూషణచయంబు
చందనఘనసారజాతసముదయంబు
మంజిష్టపటరత్నమంజుపేటావళి
నవరత్నమయదీపవ్రజంబు

౧౨౦ తె. మరియుసముచితబహువస్తుమండలంబు
మోహనాకారకన్యాసమూహంబు
కంకణియుకపైక్ష్యనదీంబు గానుకిచ్చె
భానుడంతభావనిర్జితభానుడపుడు

౧౨౧ కం. ప్రేంబుబహితనిక్షేపాభిత
జంబరచితకుంకుమచేతద్వారాతరుజ్యో
జ్యంబూనద్ధజంబాలికే

౪/౧౨౭ ౪ భానుమతిపరిణయము

బింబము పంక్తి జబంధు బింబ ములు దోర్ఘాణ

౧౨౨ వ అంతట్టివసరంబున సముచిత కృత్యంబులు దీర్చి యదు

లోక చంద్రుండును చంద్రకాంతో పలవేదికపై సుఖాసీనుండై

యుండి శ్రీ త్రిశంకర రాతా నందాది బృందారక బృందంబుల

సమంద వచన సుధాధారల నానందంబున నుండి నిజ

౧౨౩ వ నివాసంబుల కనని చి|పిదప సజల|జలధర సంచార నాదంబున

తో భీష్మ ద్రోణ ధృతరాష్ట్ర దుర్యోధనప్రముఖులును బి లి చి|స్ వి

చిత్రాతి నిచె నాంబరంబులును వరమరకత పురంధ్ర మణి

కంద ళి కురు విందఖచితసముచితాభరణాంబులు నిచ్చి

౧౨౪ వ సత్కరింపంగ లించుకొని వేడ్కలు పిసవారలును వారి వారి

మోదంబున మెఱయు బలదేవుని శాసనంబున భానుమ

తీం దోడ్కొని సర్వసన్నాహంబులు మెరసి మంద మంద ప్రయా

ణంబుల నింద్రప్రస్థపురంబు చేరంజనునప్పుడు

౧౨౫ ఉ కస్తూరి గారు శోభలకు శ్రీపుర రసన్నాటకోరశీవ కులా

పెట్టు శిపాండవ చంద్రరుచిపె శల వైతాళి కరంగవ ల్లికల్

మల్లెలి పైండిబంబములు శోభితకాంచన మల్లి శాలలు వల

పల్లెశారాజ మార్గములపౌరజనుల్ నరనాథుపంపునన్

౧౨౬ ఉ ఆనమయంబున న్నవళీన వాస్తికుల చంద్రము మీద నైరింయు

౪/౧౨.౭

† క్షుంటేం ముశరజలజాసనపురందర|

౯

౧౬౨

౪ భానుమతీపరిణయము

భాభసితరాజవీధిప్రముదంబునవచ్చునరేంద్రుఁ జంద్రితా

వాలసలుచూడఁగోరిసముదంచితకాంచనకుంభరాజితే

లాసదనాగ్రసీమలదళంబుగవారలు దీరి వేడుకన్

౧౩౭ చ తనరిరినరేంద్రచంద్రుఁ గనుగల్వలవెల్లువములుల్లసిల్లఁ జె

ల్లనిశశికాంతమానసములంబులకరంగి రసాత్త్వికస్థితిం

దనరగ నిస్తులాప్తి పదంపడు చింతతలూయయ్యెఁ జాంగా

ఘనతరవాంఛితాంబునిధిగాఢతరంగములం బ్రవర్ధిలంగగన్

౧౩౮ తే పరిమళము వల్లువుం గల్వవిరులదండ

తేలుజడదాల్చనడతేక తేలబ్బాని

వేగబరతంబ్లో నెలకగంధనాగయాన

రాజును వరింప వచ్చెనరవుగావుసంగ

౧౩౯ ఉ తారల్లవెలాబయున్న మగిత్రాముమయు విందనపించ్చు బిత్రవి

సారవరధ్వజాంబరవితానములోపలనుంత్రిదయుత్సపం

తేరువాగంధిరాజుదిలకించెబయోధరమధ్యవర్తిగా

త్కారుమెరుంగులరంజిలినత్తైవడిజూపరతింవ్రిచేయుచున్

౧౪౦ తే ముత్తియంబులుదోయిటఁ ముంచ్చికానుచు

వారమెలఁగూర్పనెడలేయరుగుదంచె

దరుగిలయెయుచ్చతెరాజు వందపుఁజూచి

70

౪/౧౩౧ ౪ భానుమతీపరిణయము

వలసితలభ్రాలు నిష్పంగ్గవచ్చెరగా

౧౩౧ వ. ఇత్తెరంగున మిత్రంబుడటం బిత్తంబుల దత్తరంబ్బున

పాత్రతనుంగొను మత్తవేదండగమనలతెలిపాలుంజా

ఫలుగ్రమ్మ నెమ్మనవేయుంగన్నులువెన్నలరసుల్లసిల్లు

తెల్లదాయెనుంగుపైనెక్కి మహిళామపౌండ్రుండనన్యప్రతిమం

౧౩౨ ద్రుండ్రుమైస్త్రీంద్రుకాంతింజెలువ్రమిగిలి/వారకామినీజవంగదవం

దిజనశతభట్ఠె/ర్తనంబులు చెలంగ్గ నగరుప్రవేశిం

చ్చి తయుభర్తనంద నుంద్రానందకందళితహృ

దయారవిందుండై/గు చెం/జె ప్పుద్రాణాదు రోద్ధనా

౧౩౩ దులదగినవిధంబునంగ్గకైప్పురంబునకనిబిసంజ్ఞో

స్పందంబున్ననుం డైయుండె నేనంతరంబ్బ

౧౩౪ సీ. పుష్పసేవలిమచెంగలువరేదారంబ్బు

వలిగాలిసొరపంత్తు వసజెలంగ

* రవ్వటాకులల లానిరత్నసంబారిశా

నికరంబ్బునకలివేణియలు మెరయు

స్థతియూలకంబవెలాహానరత్నపంజరరా

తరకారితలువలు ద్వారగతులీ

keeping time

౧౩౫ * వరవరహారుబంతులలోని రత్నహారంబారిశా.

౪/౧౩౫ ౪ భానుమతిపరిణయం

రేవల్లితె ఖరివిచ్చి బవరి త్రాకైడు ముద్దు
వరలనీలరుచింజె

నెమలిబారుదల తారకములగెరలి

dives — doves, pigeons

౧౩౫/తె పల్లఖెల్లోనికవ గూడెపారువంబు — యూబుక్కు లారక్కొన ఆతడు చూడండి

శౌరజంబులు[వేల్ప]రాయలంవపనుల[పసిడి

పసిండిబిరుంకొమ్మ వరుస క్రొత్తంబ సివిని తెల
చిల్లికొమ్మల - [illegible]

విసివింగులైడు ముత్యాలమేడలోన

arada — scornful?

౧౩౬ యు/సె అపరంజి బంగారు[illegible]దాల[illegible]

కానుపు

లొనుపపరివెల నొనుతుదలి
[illegible]కలగొల్లను[illegible]దల - - -

పొందామర్దలలోన పొసగంగ దాబిన

వర — గొల్లదనర - - -
గుబిరాతిరవతెంప్పు|గొలుసుదనరం

నవ - - -
బారైపైన[illegible]లాంకవ కెద్దంబ్యుల వింత

వగలు
వగలరాయంబలా వగేనందిగువ

[illegible]
ముదురువెన్నెలగాయు ముత్యాల[illegible]రాల

[illegible]లనల్లు
వరంసగట్టిన నలువెం[illegible]

౧౩౭/తె జేనిపనిపట్టు పరపను జికిలిబందరి

కావితలగడ కుంతలపుపూవు బటువ

amari
లవలి[illegible]జిలు|మోవాహనం జైతనబల్ల
అవరు[illegible]

౪/౧౩౫

12

నిరుకొమ్మ the little battlements that serve as a cornice to the walls of a fort

మొగరాలు అనగా స్తంభములు - ఆంధ్ర[illegible]
సాహిత్యం దర్పణ[illegible] ౧౧౫

పాన్పుమీఁదను న్నృపవెకాంశిపవ్వళించె

౧౩౮ సీ నిగనిగల్ వెదబల్లు|నిం|గసత|బెంగ్గావిపై
చాలువాపులనూలు నీలుకావి
కుబ్జ్యశెన్నవమీఁది తుంకలమరసముంజ్జ్రి
రాగింపముత్యాలకవికబాడిని
తళుకులజె|క్కుద|దంత్ర|తలాబెంవనపరంజి
నిగ్గుతెన్నెదువతల్లమొగ్గలుంబ్బి
నీలాలక్ష్స్వములవన్నియుకేలుజడనింత్రి
పరువంప్రవిరజావాజిసరుల్బెనబి

౧౩౯ తే బుద్ధులాకెలిన్నదెప్పుచుబుజ్జగించ్చి
నలినగంధులు|తమ|లోనవవ్వలకలనలుబు
తెరుణిబాదవియువిప్రుయుత్మమునదెచ్చి
నాయకునిదండనిలిపిరానందమొదవ

౧౪౦ చ తులంభనిజెస్త్రనిల్చ్బిసిడికోకబెరంగ్సఘుప్రానివాష్షసం
రంభముడివాకిబెంగభిత్తిరాబడిదింయ్సుగవేఁబిగ్గౌరించన
స్తంభములుమాయుగ్రైకొనుబుసారకతజెల్తినియుంప్రగుబ్బైను
జృంభితలీలనారతిపనుజిత్తుబుజింత్రిపుబూమ్మ్వై వెకిశి

౪. స్యానువంతి పరిణయం

౧౪౧ ఉ. అత్తరి నేలువల్లువిభుడల్ల సహాస్నిగ్ధనతింత దాపరింగా
జితుమిగుర్వర్గ్రాంశ్రుబు చిత్తశినంజ్రుమెంరుంగుగుబ్బిర
స్తుత్తులపైతిగోరవిదెగాదర్శనలైరుంగ్లరాంటువూదగా
మత్తమరాళయానదిజమానసమల్లిగరుగబ్లైవదిక్

౧౪౨ మ. సరసీజాక్షివిభుండుపైటతొసడలింపంజైదైగెంగ పెదర్
వరవక్షోరుహాముక్తావళుల్ తవిలని గారవంబూనియున్నట్టుండగా
కరదీపాంకురపంజూలుంగుళపయింగన్పట్టురాణిోప్పెయుర్
సేరులేనవకంకేళింకతమగ్రోగుల్విరాజిల్లిరగన్

౧౪౩ సీ. కళలురంజిలజేసియులమిగ్గడింపుచ్చి
గువలయోశుకళంన్నగురుతమౌంరలు
మానసంబునరింప్రగానువత్తింపుచ్ఛి
రాజవారంపమటన్నరమణంటవెలపగ
తలుకుసెత్తన్నెలవంకవెయ్యలిపించియులరుచ్ఛి
తేజోనిధిలయంపున్నతీరుదనర
లాతపత్రాద్రిసంధలవనంత్త్రబెనగుచ్ఛి
ప్రట్టిబ్బిగియుపన్నపొంతమడర

౧౪౪ తే. రత్నదీపంబులతిరువంకరాజిలంగ
పరిమళములవల్లుబెంగల్పిపాన్పుమీద

74

౧౬౮

౪/౧౪౫

౪ భానుమతి పరిణయం

నీలవేణి నిగూఢియా నృపతిచంద్రు

దర్శితానన్దవార్ధి సోలాండు నప్పుడు

౧౪౫ సీ. అప్పుడు తరితలంబు న్నవ వేతాత్రి కములు|రాలుతయున్న

రాజసింహాసన ఖాంతర్లు రములు|స్వాంశ

* సుత్తుల వత్తంబులొ రప్పు మారసయున్న

రాజచంద్రుని కరాంగ్రములు ప్రాన

ననుగంప్పులు బలు|సవ్వులెతన|సిరంజిలతున్న

రాజకేరములు సుధారసములాన

స్వంబిత స్వ్వాదరయుంబ్బు గులకయున్న

రపింగలాది రాజమహాంతాంబ్రుడైనయు

౧౪౬ తే. వోటియు జానన|వినుగులబ్బు|చోరయు మేయుండ్రు

ధవళలోచనము స కృత్రి తప్పు వలునందు

పల్లిపాధరింయు ధరబింబంబ్బు నందు

మోహనాకార కము దర్శనే మ్మోము నందు

౧౪౭ సీ. కొడెంబ్బుగుజ రాతికెంప్ర రాబ విద్యా

తులలమెలు వెల ద్దులు|గొంతత్రి దదవ

రమియుంచు నిగనిగలే గమియుము తాళ్ల దారా

౪/౧౪౫

*. సోకపుత్తుల పత్రసాలపు మారకయున్న

౧౫

౪ / ౧౫౦ ౪ భానుమతిపరిణయము

గ్రం. తే. వేడుకలు మీరసురతాంతవేళలందు
సొరప్రగాఢబుద్ధ్యపానస్సనసాత్తగిల్లి
నిద్రజెందిరిపులయాద్రినిలయుపవన
గతులనూపృగలువిలసిల్లసతింయుబతింయు

గ్రం. క. అంతపమేల్కాని కాంతయు
కాంతుడువిహితలావభూగగరి / మమమెమెరయు
గాంతుడు సతతములక్రే
కాంతారకళ్యాణవేళలగరిఋమెలరయు

గ్రం. క. ఆనావైశంపాయనముని
ఘనతరముగభానుకన్యకళ్యాణంబున్
వినిపింపగవినియుబ్బుచు
జనమేజయుడలరుచుండెసంతోషమున్

గ్రం. మ. ఆనారూఢతరప్రతాపస్ఫురద్విజయ / రాజ్య / ప్రాడాధ్యాపనాబాల్యప్ర
రాజ్యకాధీశ్వరభోగమూధవతరీయారాధనాకల్పన
జ్ఞానుకుంభ / ద్రుత / సత్కీర్తిగుంభవిలసత్కోదండరాష్ట్రతి
ప్రకాశప్రతిభాదురంధరజయాటుదాపహిళబంధురా

* గ్రం. ఇతిశ్రీరామచంద్రసాంద్రకృపారసపరిపాకలబ్ధ

* కం. అగణితశమదమభూషణ
జగదాకారధృతబంధసత్పంకషప
గ్గపరివృత్తమయశా
దగదగద్దీప్తమానదశదిగ్వలయా

(౧) స్రగ్విణి. మానసభూషణామంజుభాషణా
దానచింతామణి ధర్మశీలాగణి
దీనసంరక్షణా దివ్యసంస్తోత్రణా
గానవిద్యానిధి తంబురాప్రస్థానిధీ

గద్యము

80

౪ భానుమతీపరిణయం

కవితామాధురీధురీణ శ్రీవత్ససగోత్రపవిత్ర కెంట్లూ
రి లక్ష్మీనరంగనామామాత్యపుత్ర సాజనార్యవిధేయ రంగ
రాజనామధేయప్రణీతంబైన భానుమతీపరిణా
యంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వంబు
ను చతుర్థాశ్వాసము

5- 3- 19

[illegible] (2, 3 [illegible])

[illegible]

[illegible] 32. [illegible] 21.

[illegible] 39

1905-1906
Presentation
No. 30.